

တိပိဋကယောဆရာတော်၏

နှလုံးသားဝယ် ဘုရားတည်

တိပိဋက ဓမ္မလက်ဆောင် (၁၄)

နဝမအကြိမ် ဓမ္မဒါန

အုပ်ရေး (၁၀၀၀၀)

သာသနာ

ကောဇာ

ခရစ်

၂၅၅၆

၁၃၇၄ ခု၊ ကဆုန်လ

၂၀၁၂ ခု၊ မေလ

[ဘုရား၏ဝမ်း၊ စိတ်ဝယ်ထုံထား၊ နှလုံးသား ဘုရားတည်ပါ၏]

နှလုံးသားဝယ် ဘုရားတည် (တယ်) ၊ အံ့စွမ်းစွမ်းအားရ

ဘုရားဝုဏ်တော်၊ ဉာဏ်ဖြင့်ဖော်၍၊ ပုံတော်အတွင်း၊
 ဝုဏ်တော်သွင်းကာ၊ စိတ်မှာထုံထား၊ နှလုံးသား၊
 ဘုရားတည်ပါလေ။

စာသိ-အကျင့်သိ၊ ထိုးထွင်းသိဟု၊ အသိ၃-ပါး၊
 တရား၏ဝုဏ်၊ စိတ်ဝယ်ထုံထား၊ နှလုံးသား၊
 တရားတည်ပါလေ။

၃-ပါးမြတ်စွာ၊ ရတနာကို၊ ကောင်းစွာကြည့်ရှု၊
 ကိုယ်စားပြုသည့်၊ သံဃာ၏ဝုဏ်၊ စိတ်ဝယ်ထုံထား၊ နှလုံးသား၊
 စွမ်းအားတည်ပါလေ။

ကိုယ်မှာဖြစ်ဘိ၊ ဖြစ်တိုင်းသိကာ၊ ကရုဏာထား၊ မေတ္တာပွား၊
 စွမ်းအားမြင့်ပါစေ။

ကိုယ်ကိုစောင့်ရှောက်၊ ဘေးမကြောက်၊ ပပျောက်ဘေးရန်တွေ။

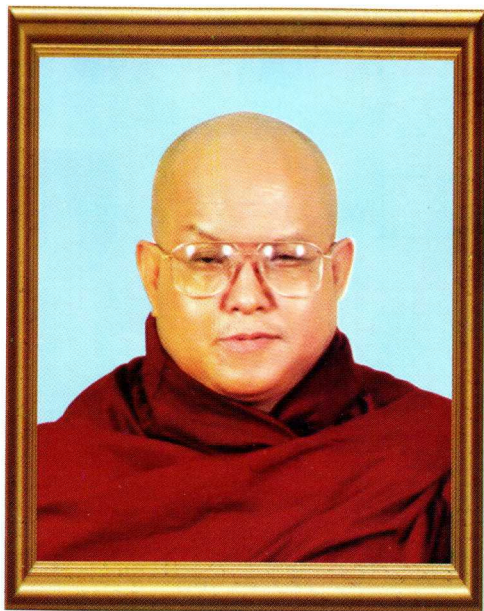

အဆောင်ကောင်းက၊ မဂ် ဖိုလ် ရ၊ စိတ်ချအေးချမ်းစေ။

နှလုံးသားဝယ်၊ ဘုရားတည် (တယ်)၊ တကယ်စွမ်းတဲ့လူသားပေ။

တိပိဋကယောဆရာတော်

အရှင်သီရိနွာဘိဝံသ (ယောဆရာတော်)
တိပိဋကဓရ၊ မေတ္တာဏှာဂါရိက

ဓမ္မဒါနအလှူရှင်များ

၁။ ဦးသန်းဆက်ဝင်း + ဒေါ်စိန်အေး၊

သား - မောင်သန်းထိုက်ဝင်း

ရွှေတောင်ကြားဂိုပိသာ၊ ဗဟန်း၊ ရန်ကုန်မြို့၊

၂။ ဒေါက်တာကျော်ခိုင် + ဒေါ်စိန်ထွေး၊

သား - မောင်သက်တင်စိုး၊ မောင်ဇော်ဝင်းမောင်

ပြည်လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့၊

ဘုပ်ရေ (၁၀၀၀၀)

တိပိဋကယောဆရာတော်
၏
“နလုံးသားဝယ် ဘုရားတည်”

တိပိဋက ဓမ္မလင်္ကာဆောင် (၁၄)

နဝမအကြိမ် ဓမ္မဒါန
အုပ်စု (၁၀၀၀၀)

သာသနာ
၂၅၅၆

ကောဇာ
၁၃၇၄ ခုနှစ်၊ ကဆုန်လ

၁၄၈
၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ မေလ

[ဘုရား၏ရတနာ၊ စိတ်ဝယ်ထုံထား၊ နလုံးသား၊ ဘုရားတည်ပါ၏]

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

စာမူခွင့်ပြုချက်အမှတ်	- ၃၂၀၅၀၂၀၅၁၀
မျက်နှာစုံခွင့်ပြုချက်အမှတ်	- ၃၂၀၄၄၅၀၅၁၀
ပုံနှိပ်သူ	- ဒေါ်ခင်အေးမော် (၀၆၀၂၄) ဂုဏ်သီရိပုံနှိပ်တိုက် ၇၈၊ ပတ္တမြားလမ်းသွယ် (၁)၊ ရတနာအိမ်ရာ၊ သာကေတမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။
ထုတ်ဝေသူ	- ဦးကျော်ဟင်း ယုံကြည်ချက်စာပေ ရန်ကုန်မြို့။
တန်ဖိုး	- ဓမ္မဒါန
အုပ်စု	- ၁၀၀၀၀
အကြိမ်	- နဝမအကြိမ်

မာတိကာ

၁။ နှလုံးသားဝယ် ဘုရားတည်	၂
၂။ အသိမှန်ကန် မောင်ဖိုးဉာဏ်	၂၂
၃။ အေးမြရွှင်ပြုံး လှူနှလုံး	၂၇
၄။ အသိလက်ဦး စွမ်းရည်ထူး၊ ဘီလူးကပင် လေးစားရ	၃၁
၅။ တရားမြင်မှ ဗုဒ္ဓ သံဃာမြင်နိုင်ပါ	၄၇
၆။ နှလုံးသားဝယ် ဘုရားတည်၊ ၄-သွယ် အကျိုးရ	၇၂

၇။ အသိဉာဏ်ဖြင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်၊
လမ်းပွင့်ထူးခြားလာ	၇၈
၈။ အပူကင်းဝေး အအေးဓါတ်ထုံ
စွမ်းအားစုံ	၇၄
၉။ တရားတန်ခိုး စွမ်းအားတိုးက
အောင်မြင်ရ	၉၉
၁၀။ ထည့်ဝါလှပ အေးချမ်းရ	၁၀၇
၁၁။ ဓါတ်လုံးပေးရမယ်	၁၁၄
၁၂။ ဗေဒင်ကော ဟောသလား	၁၁၇
၁၃။ ယတြာကော ချေသလား	၁၁၉

တိပိဋကယောဆရာတော် ၏
နှလုံးသားဝယ် ဘုရားတည်

တိပိဋက ဓမ္မလင်္ကဆောင် (၁၄)

နမော ပုဒ္ဓိဿ

“တရားလုံးစုံ၊ အကုန်သိမြင်၊ ဘုရားရှင်ဂုဏ်၊
စိတ်ဝယ်ထုံထား၊ နှလုံးသား၊ ဘုရားတည်ပါ၏”

၁။ နှလုံးသားဝယ် ဘုရားတည်

❧ -လူနှလုံးသား၊ ဘုရားမတည်(တယ်)၊
စိတ်ရှုပ်ဖွယ်၊ တကယ်ပူလှ၏။

❧ နှလုံးသားဝယ်၊ ဘုရားတည်(တယ်)ငြား၊
လူစွမ်းအား၊ ထူးခြားမြင့်တက်၏။

တစ်ခါတုန်းက ရွာတစ်ရွာမှာ “ဖိုးထိန်”
ဆိုတဲ့ လူတစ်ယောက်ရှိတယ်။ “ဘုရားတည်
ရန်”ဆိုတဲ့ အတိတ်နဲ့ ထိထိုးသတဲ့။ ထိဖွင့်

နလုံးသားဝယ် ဘုရားတည်

၃

တော့ တစ်သိန်းဆုပေါက်တယ်။ သူ့ရည်ရွယ်
ချက်ရှိတဲ့အတိုင်း ဘုရားတည်ဖို့စီစဉ်တယ်။
မြေတစ်နေရာ ငါးသောင်းပေးဝယ်လိုက်တယ်။
ကျန်ငါးသောင်းနဲ့မတည်ပြီး ဘုရားတည်မယ်
ပေါ့။

မြေဝယ်ပြီးတာနဲ့ လူရှုပ် ၁-ယောက်က
“ဒီမြေနေရာ သူပိုင်ပါတယ်” ဆိုပြီး အမှုလာ
လုပ်တယ်။ ဖိုးထိန် ၁-ယောက် အလုပ်တွေ
ရှုပ်သွားတယ်။ မခံချင်စိတ်နဲ့ ဖြစ်ချင်ရာဖြစ်
ဆိုပြီး အမှုရင်ဆိုင်လိုက်ရတာ ဘုရားတည်ဖို့
ထားတဲ့ငွေငါးသောင်း အကုန်ပြုတ်ပဲ။ ဒါတင်
မကဘူး။ နောက်ထပ် လက်ထဲမှာရှိတဲ့ ငွေငါး
သောင်းလောက်လဲ ကုန်သွားပြန်တယ်။ ဖိုး

ထိန် ၁-ယောက် စိတ်ဓါတ်ကျလိုက်တာ၊ စိတ်
ညစ်လိုက်တာ။ “ဘုရားတည်ဖို့ထိထိုးတာ
ထိလဲပေါက်ရက်သားနဲ့ ငါကြံစည်သလို တစ်
ခုမှမဖြစ်၊ အနှောင့်အယှက်တွေနဲ့သာ ရင်ဆိုင်
နေရတယ်၊ အမှုတွေရှုပ်၊ အလုပ်တွေရှုပ်၊
တယ်လဲ စိတ်ညစ်ဖို့ကောင်းပါလား” ဆိုပြီး
အတော်စိတ်ဆင်းရဲနေရှာသတဲ့။

တစ်နေ့တော့ ဘုန်းကြီးကျောင်းရောက်
သွားတယ်။ ဘုန်းတော်ကြီးက ဦးတိဿတဲ့။
လူဆိုတာ ကိုယ့်စိတ်ထဲရှိနေတဲ့ အလုံးအခဲ
တွေကို သူများရှေ့ပြောချလိုက်ရရင် ရှင်းသွား
သလိုဖြစ်တတ်တယ်။ ဖိုးထိန်လဲ သူ့စိတ်ထဲက
အလုံးအခဲတွေကို ဘုန်းကြီးရှေ့ အန်ထုတ်

နုလုံးသားဝယ် ဘုရားတည်

၅

တော့တာပဲ။ သူ့အကြောင်းအရာကို လျှောက်
ထားပြတယ်။ “ဘုန်းကြီးဘုရား၊ တပည့်တော်
ဘုရားတည်ဖို့ ထိထိုးတာ ထိပေါက်တယ်
ဘုရား၊ ဘုရားတည်မယ်လုပ်တော့ အမှုတွေ
ဖြစ်၊ အလုပ်တွေရှုပ်ကုန်တယ်ဘုရား၊ တပည့်
တော်စိတ်ကူးသလိုဖြစ်မလာတော့ စိတ်ဆင်း
ရဲပြီး စိတ်ဓါတ်တွေကျနေတယ်ဘုရား၊ ဘုရား
တည်ချင်စိတ်တောင် မရှိတော့ပါဘူးဘုရား”

ဒီတော့ ဘုန်းကြီးဦးတိဿက “ဟဲ့--
ဖိုးထိန်၊ ဘာလုပ်ဖို့ ဘုရားတည်ချင်ရတာလဲ”
“ကုသိုလ်လိုချင်လို့ဘုရား” “ကုသိုလ်လိုချင်
လို့ဘုရားတည်ချင်ရင် လွယ်ပါတယ်ဖိုးထိန်
ရယ်၊ ဘုရားတကာယ်တည်ချင်ရင် ငွေလဲမလို

၆

တိပိဋကယောဆရာတော် ၏

ပါဘူး၊ မြေလဲ မလိုပါဘူးကွ၊ ငွေမပါပဲ မြေမပါ
ပဲ ကုသိုလ်ရအောင် ဘုရားတည်လို့ရပါတယ်
ကွ”လို့ဆိုတော့ ဖိုးထိန်က “အား--ဘုန်းကြီး
ဘုရား-- ငွေမရှိပဲ မြေမရှိပဲ ဘယ်လိုလုပ်ပြီး
ဘုရားတည်လို့ ဖြစ်မှာလဲဘုရား၊ အမိန့်ရှိ
ပါဦးဘုရား”

“အော်-- မင်းမှာ နှလုံးသားမြေကြီးရှိ
သားပဲကွ၊ ဘယ်သွားဝယ်စရာလိုသေးလဲ၊
နှလုံးသားမြေကြီးကို သဒ္ဓါ ပညာ သတိနဲ့
ချက်ချင်း ရှင်းလိုက်စမ်းပါ၊ ဘာမှမခက်ဘူး၊
လွယ်လွယ်လေးရယ်၊ မင်း နမောတဿဆို
တတ်တယ်နော်” “ဆိုတတ်ပါတယ်ဘုရား၊
တပည့်တော် ငယ်ငယ်ကလေးကစ ရနေ

နှလုံးသားဝယ် ဘုရားတည်

၇

တာပဲ”

“အေး--ဒီလိုဆိုရင် ပါးစပ်ထဲတင် ပြန် ထွက်သွားမယ့် နမောတဿ မဖြစ်စေနဲ့ကွ၊ တကယ့်သက်တော်ထင်ရှားဘုရားရဲ့ဂုဏ်တွေ ထိအာရုံပြုပြီး လေးလေးနက်နက် နှလုံးသား ထဲ ထည့်ပေးလိုက်စမ်း၊ နှလုံးသားထဲစွဲမြဲ အောင် အာရုံပြုလိုက်စမ်း၊ အဲဒါ ဘုရားတည် တာပဲကွ”

“သရဏဂုံ ၃-ပါးကော ဆိုတတ်ရဲ့လား ဖိုးထိန်” “တပည့်တော် ငယ်ငယ်ကလေးကစ ဆိုတတ်ပါတယ်ဘုရား” “အေး---အဲဒီ သရဏဂုံလဲ ပါးစပ်ဖျားတင်ပြန်ထွက်သွားမယ့် သရဏဂုံ မဖြစ်စေရဘူးကွဲ့၊ သဒ္ဓါတရားနဲ့

ယုံယုံကြည်ကြည်၊ ပညာတရားနဲ့ လေးလေးနက်နက်၊ သတိတရားနဲ့ စူးစူးစိုက်စိုက် နှလုံးသားထဲမှာ အာရုံယူပြီးမှဆိုရတယ်။ အဲဒါ ဘုရားတည်တာပဲ ဖိုးထိန်”

“ပြီးတော့ ဣတိပိသောဘဂဝါလံ ရတယ် ထင်ပါရဲ့” “ရပါတယ်ဘုရား၊ ကျောင်းသားကလေးဘဝကစ ရနေတာပါ” “ဒါဖြင့် မင်းမှာ ဘာမှထူးပြီး စာကျက်စရာလဲ မလိုပါလားကွ၊ သဒ္ဓါ ပညာ သတိ အရင်းအနှီးလေးစိုက်ပြီး စိတ်နှလုံးထဲရောက်အောင် လေးလေးနက်နက် အာရုံယူပြီးမှဆိုရင် နှလုံးသားဘုရားတည်တာပဲကွဲ့”

“မြေကြီးပေါ်ဘုရားတည်တာက အရင်း

နလုံးသားဝယ် ဘုရားတည်

၉

အနီးအများကြီးစိုက်ရတယ်၊ ကိရိယာတန်
ဆာပလာ အဆောက်အဦးတွေ အများကြီး
စုဆောင်းရှာဖွေရတယ်၊ နလုံးသားထဲဘုရား
တည်တာက ကိရိယာတန်ဆာပလာ ဘာမှ
မလိုဘူး၊ တကယ်ယုံတဲ့ သဒ္ဓါတရားရယ်၊ စွမ်း
အားကို တကယ်သိမြင်တဲ့ပညာရယ်၊ အာရုံကို
စူးစူးစိုက်စိုက် မိမိရရဖမ်းနိုင်တဲ့သတိရယ်၊
ဒီလောက် အရင်းအနှီး ကိရိယာတန်ဆာပလာ
ရှိရင် ဘုရားတည်လို့ရနိုင်ပြီပဲကွ”

“မြေကြီးပေါ် ဘုရားတည်တာက ရက်နဲ့
လနဲ့ နှစ်နဲ့ချီပြီး အချိန်အများကြီးယူရတယ်၊
နလုံးသားထဲ ဘုရားတည်တာက စက္ကန့်ပိုင်း
မိနစ်ပိုင်းဆို ပြီးသွားတာကွ၊ ပြီးတော့ စွမ်းအား

တန်ခိုးကလဲ ချက်ချင်းရတာကွ၊ ဒါကြောင့် ကိုယ့်မှာ နှလုံးသားမြေကြီးရှိနေမှတော့ သူများ မြေကြီးဝယ်မနေစမ်းပါနဲ့ကွာ၊ အသိ၊သတိနဲ့ အာရုံယူလို့ ဘုရားဂုဏ်တွေထည့်လိုက်၊ ပွား လိုက်ရင် နှလုံးသားထဲ ဘုရားတည်ရတာ လွယ်လွယ်လေးပါကွ”

“ဖိုးထိန်ရေ၊ သာသနာနှင့်တွေ့ရတဲ့ လူ တစ်ယောက်အတွက် လုပ်ချင်ရင် လုပ်တတ် ရင် ယခုချက်ချင်း လုပ်လို့ဖြစ်ပါတယ်ကွာ၊ မနိုင်ဝန်ထုပ်ကြီးကို မနိုင်စိတ်နဲ့ လေးလံစွာ ထမ်းနေမယ့်အစား တစ်စစီဖြုတ်ပြီး နိုင်တဲ့ နေရာကစနိုင်သလောက် ထမ်းလိုက်တာကပဲ လက်ငင်းအစွမ်းသတ္တိ ရစေနိုင်ပါတယ်”

နလုံးသားဝယ် ဘုရားတည်

၁၁

“ပြီးတော့ မေတ္တာကလေးပါ တွဲပို့ပေး
နိုင်ရင် လူ့လောကမှာတော့ အတော်နေပျော်
သွားပြီ ဖိုးထိန်ရဲ့”

“ပစ္စုပ္ပန်တိုင်း တန်ဖိုးထားပြီး လေးလေး
စားစား ယုံယုံကြည်ကြည်လုပ်နိုင်ရင် ဘာစာ
မှလဲ အရှည်ကြီး ကျက်စရာမလို၊ ကိုယ်ရပြီး
သားကို သုံးရုံပဲ မဟုတ်လား”

“ဖိုးထိန်ရေ၊ ရတနာက ရတနာလိုယုံပြီး
ရတနာလိုသုံးတတ်ရင် ရတနာလိုပဲ လူကို
အစွမ်းထက်မြက်အောင် လုပ်ပေးနိုင်ပါတယ်
ကွာ”

အဲလို စသည်ဖြင့် ဘုန်းကြီးဦးတိဿက
အသိမှေးမှိန်ပြီး စိတ်ဓါတ်ကျနေတဲ့ဖိုးထိန်

တစ်ယောက်ကို နှလုံးသားထဲဘုရားတည်နည်း
ကို သေသေချာချာပြောပြတော့ ဖိုးထိန်တစ်
ယောက် ရွှင်လန်းတက်ကြွလာတယ်။ ဝမ်းသာ
လို့လဲ မဆုံးနိုင်အောင်ဖြစ်သွားတယ်။

“အား—ဘုန်းကြီးဘုရား၊ ဒီလို နှလုံးသား
ထဲ ဘုရားတည်လို့ဖြစ်မှန်းသိရင် တပည့်တော်
ဘာလို့ စိတ်အပင်ပန်း အဆင်းရဲခံနေမလဲ
ဘုရား၊ စောစောက ဒါမျိုးသိခဲ့ရင် ဒီပုံစံနဲ့
တည်မှာပေါ့၊ တပည့်တော် ငွေမလို၊ မြေမလို
ပဲ ဘုရားတည်နည်းကို သိသွားပြီဆိုတော့
ယနေ့ကစပြီး ချက်ချင်း နှလုံးသားဘုရားတည်
တော့မယ်ဘုရား၊ ဘုန်းကြီးဘုရားဟာ တပည့်
တော်ရဲ့ တစ်သက်တာသာမက တစ်သံသရာ

နလုံးသားဝယ် ဘုရားတည်

၁၃

လုံးအတွက် အလွန်ကျေးဇူးကြီးလှတဲ့ ကျေးဇူး
ရှင်ကြီးပါဘုရား” လို့လျှောက်ပြီး ရှိခိုးဝပ်ချ
ကန်တော့ ပြန်သွားတယ်။

ဖိုးထိန်က အချိန်မဆိုင်းပဲချက်ချင်း နှလုံး
သား ဘုရားတည်တော့တာပဲ။ “နမောတဿ”
ဆိုတော့ လေးလေးနက်နက် စိတ်အစဉ်မှာ
အာရုံယူပြီး ဆိုတတ်လာတယ်။ သရဏဂုံ ၃-
ပါးဆိုတော့လဲ စူးစူးစိုက်စိုက် စိတ်ပါလက်ပါ
အာရုံယူလို့ ဆိုတတ်လာတယ်။ ဘုရားဂုဏ်
တော်ပွားတော့လဲ သက်တော်ထင်ရှားဘုရား
ထိ အာရုံပြုတတ်လာတယ်။ မိမိနှလုံးသားထဲ
တကယ်သက်တော်ထင်ရှား ဘုရားအစစ်
ကြွရောက် သီတင်းသုံးနေသလိုပဲ လေးလေး

နက်နက် အာရုံပြုတတ်တယ်။ စိတ်နှင့်အာရုံ
စွပ်မိလောက်အောင် စိုက်ကနဲ စိုက်ကနဲ
အာရုံယူတတ်ပါတယ်။

မေတ္တာပါတဲ့ပြီး ပွားများတတ်လာတယ်။
အမှုလုပ်ခဲ့တဲ့လူရှုပ်ကိုတောင် မုန်းစိတ်ကင်း
အောင် မေတ္တာပွားပို့တတ်တယ်။ “မင်းက
စိတ်ရှုပ်လောက်အောင် အမှုလုပ်ဖော်ရပေလို့
သာ ငါဟာ ဒီလို နှလုံးသား ဘုရားတည်နည်း
သိရတာ၊ ကျေးဇူးကြီးလိုက်တာ ကိုလူရှုပ်
ရယ်”လို့ကောင်းကွက်ကိုရှာပြီး ကြည်လင်
လေးနက်တဲ့စိတ်နဲ့ မေတ္တာပို့ပေးပါတယ်။

နေ့စဉ် နှလုံးသားထဲ ဘုရားတည်လိုက်
တော့ ဖိုးထိန်ဟာ စိတ်တွေကြည်ပြီး စိတ်

နလုံးသားဝယ် ဘုရားတည်

၁၅

အားတွေ ရွှင်လန်းတက်ကြွလာတယ်။ စိတ်
 နှလုံးတွေ ရှင်းလင်းရင့်ကျက်လာတယ်။ ရက်
 အတော်လေးများလာတော့ ရတနာ ၃-ပါး
 ကျေးဇူး၊ မေတ္တာကျေးဇူးကြောင့် အရှိန်အဝါ
 တွေတက် အလုပ်လုပ်ရတာ တယ်ကောင်း၊
 စီးပွားရေးလုပ်ရတာက အဆင်ပြေလို့ ပတ်
 ဝန်းကျင်ကလဲ ချင်ခင်လေးစားလိုက်ကြတာ။
 “ဒီအလုပ်မျိုး အသိနောက်ကျလိုက်တာ”လို့
 စိတ်ထဲမှာဖြစ်လာတယ်။ ဒီလောက်ကောင်း
 မှန်းသိသွားတော့ ဒီအလုပ်ကို တစ်ရက်မှ
 မလွှတ်ချင်တော့ဘူး။ တရားဆိုတာ ဒီလိုပါပဲ။
 လုပ်ဖြစ်ဖို့ပဲလိုပါတယ်။ လုပ်မိရင် တရားက
 အစွမ်းပြသွားတာဖြစ်လို့ မလွှတ်နိုင်လောက်

အောင် ဆွဲဆောင်တတ်စမြဲပါ။

နောက်ဆုံး နှလုံးသားထဲ ဘုရားတည်
တဲကျေးဇူးကြောင့် စောစောက မြေအမှုလုပ်
ခဲ့တဲ့ လူရှုပ်ကတောင် ကိုယ်တိုင်လာပြီး
တောင်းပန်ရပါတယ်။ “ကိုဖိုးထိန်ရယ်၊ ဘုရား
တည်မှာမှန်းသိရင် ကျွန်တော် မြေကြီးပေး
မှာပေါ့၊ ကျွန်တော်စောစောက ဒီလိုမှန်းမှ
မသိပဲ၊ ကဲ-ကဲ ကိုဖိုးထိန် ဘုရားတည်မှာဆို
မြေကြီးကိုယူပါဗျာ၊ ကျွန်တော် ပြောမှားဆိုမှား
ပြုမှားရှိရင်လဲ အားလုံးခွင့်လွှတ်ပါ၊ လေးလေး
စားစား တောင်းပန်ပါတယ်” တဲ့။ လောကမှာ
တရားလောက်စွမ်းတာဟာ တရားပဲရှိပါတယ်။
အဆိုးကိုအကောင်းအဖြစ် ပြောင်းပေးနိုင်ဖို့

နလုံးသားဝယ် ဘုရားတည်

၁၇

တရားပေါ်လာတာပဲမဟုတ်ပါလား။ တရားက
လွဲလို့ လောကကိုနိုင်တဲ့အရာ မရှိပါဘူး။

ဒီလိုဆိုတော့ ဖိုးထိန်က “အား—မြေမလို
တော့ပါဘူးဗျ၊ ကျွန်တော်ဘုရားတည်ပြီးပါပြီ”
လို့ ပြန်ပြောသတဲ့။

“အော်—ကိုဖိုးထိန်၊ ဘယ်နေရာများ သွား
တည်လဲဗျ၊ ခင်ဗျားတည်တဲ့ဘုရားကိုလဲ ကျွန်
တော်မမြင်ရပါလား။”

“ကျုပ်နလုံးသားထဲ ဘုရားတည်ပြီးပြီ
လေ၊ ကျုပ်နလုံးသားထဲမှာ ဘုရားရှိတယ်၊
တရားရှိတယ်၊ သံဃာလဲရှိတယ်၊ မေတ္တာတွေ
တောင် ထည့်ထားတယ်ဗျ၊ ကျွန်တော်ဟာ
စောစောက ခင်ဗျားနှင့်ရန်ဖြစ်ခဲ့တဲ့ ဗလချာ

ဖိုးထိန်မဟုတ်တော့ဘူးဗျ၊ ရတနာဖိုးထိန်ဖြစ်
နေပါပြီ၊ ခင်ဗျားအပေါ် ကျွန်တော်မှားခဲ့တာ
ရှိရင်လဲ အားလုံးခွင့်လွှတ်ဖို့ အနူးအညွတ်
တောင်းပန်ပါတယ်ခင်ဗျာ ”

သူတည်တဲ့ဘုရားက နှလုံးသားထဲ တိုက်
ရိုက်တည်တာဆိုတော့ ချက်ချင်းစွမ်းအားက
တက်နေတာကိုး။ မြေကြီးပေါ်တည်တဲ့ ဘုရား
က အာရုံမပြုရင် ဘာမှတတ်နိုင်မှာ မဟုတ်
ဘူး။ ဒါကြောင့် ဖိုးထိန်က “ကျွန်တော့် နှလုံး
သားထဲ ဘုရားတည်ပြီးပြီ၊ ခင်ဗျာ့မြေကြီး
ကျုပ်မလိုချင်တော့ဘူး” တဲ့။

“ဟာ--ဒီလိုမလုပ်ပါနဲ့ ကိုဖိုးထိန်ရယ်၊
ကျွန်တော်လဲ ကုသိုလ်ရအောင် မြေကြီးကို

နလုံးသားဝယ် ဘုရားတည်

၁၉

ယူသာယူပါ။ မြေကြီးပေါ်မှာလဲ ဘုရားတည်
ပေးပါဦးဗျာ၊ ကျွန်တော်မှားတာလဲ ခွင့်လွှတ်
ပါ” လို့ပြောပြီး မြေကြီးကို အတင်းလာပေး
သတဲ့။ နလုံးသား ဘုရားမတည်ခင်တုန်းက
ရန်လုပ်နေတဲ့လူတောင်မှ နလုံးသားမှာဘုရား
တည်လိုက်တော့ လာပြီး ကျိုးကျိုးနွံနွံပေးရ
ရှာတယ်။

ဒီတော့ ဖိုးထိန်ကလဲ “မြေကြီးရတော့လဲ
တည်ရမှာပေါ့” ဆိုပြီး သူရည်မှန်းထားတဲ့
အတိုင်း မြေပေါ်မှာလဲ ဘုရားတည်လိုက်ပါ
သတဲ့။ ဖိုးထိန် မြေကြီးပေါ် ဘုရားတည်နိုင်
တာဟာ နလုံးသားဘုရားတည်လိုက်တဲ့ စွမ်း
အားကြောင့်ပါ။ စောစောက နလုံးသား ဘုရား

မတည်ပဲ မြေကြီးပေါ်တည်မယ်လုပ်တုန်းက
ရန်လုပ်နေခဲ့လို့ အလုပ်မှမဖြစ်ခဲ့ပဲ။ မုန်းသူက
ပြန်ချစ်လာရတာကလဲ မေတ္တာအစွမ်းကြောင့်
ပါ။ သူများအတွက် ပြောပြနေခြင်းဟာ ကိုယ့်
အတွက် လမ်းညွှန်သင်ခန်းစာပါ။

ချုံးပြောလိုက်တော့ စိတ်နှလုံးထဲ ဘုရား
ဂုဏ်ကို စူးစူးစိုက်စိုက် လေးလေးနက်နက်
ထားပြီး အာရုံယူနေ ပွားထုံနေရင် နှလုံးသား
ဘုရားတည်နေတာပါ။ မြေပေါ် ကျောင်းပေါ်
အိမ်ပေါ်မှာ တည်ထားတဲ့ဘုရားကို မိမိရဲ့
ခံတွင်းမှတစ်ဆင့် စိတ်နှလုံးထဲထိရောက်
အောင် တည်ထားရမှာပါ။ နှလုံးသားဘုရား
တည်နေရင် အကောင်းဆုံးအဆောင်ကို

နုလုံးသားဝယ် ဘုရားတည်

၂၁

ဆောင်ထားတာဖြစ်လို့ ဘေးရန်အပူကင်းပြီး
ကိုယ်ရောစိတ်ပါ ကြည်သာရွှင်လန်း ချမ်း
မြေ့ရမှာ သေချာပေါက်ပါ။

၂။ အသိမှန်ကန် မောင်ဖိုးဉာဏ်

ဇေ လူ့နှလုံးသား၊ တရားမပါ၊ လူဗလာ၊
ကြီးပါသော်လည်း၊ အားမတက်။

ဇေ နှလုံးသားဝယ်၊ ဘုရားတည်(တယ်)၊
လူငယ်သော်လည်း၊ စွမ်းအားတက်။

“နှလုံးသားဘုရားတည်” ဆိုတဲ့ အကြောင်း
အရာကို မြတ်စွာဘုရား ရာဇဂြိုဟ်မြို့ဝေဠု
ဝန်ကျောင်းတော်မှာ သီတင်းသုံးတော်မူစဉ်

နလုံးသားဝယ် ဘုရားတည်

၂၃

မြန်မာနာမည်နဲ့ မောင်ဖိုးဉာဏ်ဆိုတဲ့ချာတိတ်
ကလေးတစ်ယောက်ကို အကြောင်းပြု ဟော
တော်မူခဲ့ပါတယ်။ ဖိုးဉာဏ်ဟာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဖြစ်
နေကြတဲ့ ဦးကံ-ဒေါ်တန်တို့ရဲ့သားဆိုတော့
စောစောက မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပါ။ ရတနာသုံးတန် ကံ၊
ကံရဲ့အကျိုးကို လက်မခံသေးပါဘူး။

နောက်ပိုင်း သမ္မာဒိဋ္ဌိကလေးသူငယ်တွေ
နှင့်ပေါင်းသင်းဆက်ဆံတာများတော့ သူ့အဖော်
တွေနှင့်အတူ ဘုရားကျောင်းကန်ရောက်လိုက်
တရားပွဲရောက်လိုက်နဲ့ မသိမသာ တရားလမ်း
ကြောင်းပေါ် ရောက်လာခဲ့ပါတယ်။ အကြောင်း
အားလျော်စွာ သူ့မိဘက မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဖြစ်နေလို့သာ
သူက မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဖြစ်နေရပေမယ့် “ဖိုးဉာဏ်”

ဆိုတဲ့အတိုင်း သူက ဉာဏ်ရှိသူပါ။

ကလေးပေါက်စဖြစ်ပေမယ့် စဉ်းစားနှိုင်း
ချိန် ချင့်ချိန် ချိန်တွယ်တတ်တဲ့ အသိဉာဏ်ရှိ
တယ်။ “တရားတွေက ယုံကြည်ရုံ ကိုးကွယ်
ရုံနဲ့ပြီးတာမဟုတ်၊ လက်တွေ့လုပ်ကြည့်ရင်
လက်ငင်းစွမ်းအားတက်ပြီး ချမ်းသာစေတတ်ပါ
တကား” လို့ ဖိုးဉာဏ် အမြင်ရှင်းလာတယ်။

သမ္မာဒိဋ္ဌိ ကလေးသူငယ်တွေနှင့် ပေါင်း
သင်းဖန်များလာတော့ “နမော ဗုဒ္ဓဿ” ဆိုတဲ့
ဘုရားရှိခိုးတစ်ပုဒ်ရလာတယ်။ တိုသလောက်
အံ့ဖွယ်စွမ်းအားပြည့်ဝတဲ့ ဘုရားရှိခိုးပါ။ အတို
ဆုံး နှလုံးသား ဘုရားတည်နည်းလဲ ဖြစ်ပါ
တယ်။ အပေါင်းအသင်းကောင်းတွေကြောင့်

နှလုံးသားဝယ် ဘုရားတည်

၂၅

“နမောဗုဒ္ဓဿ” ရဲ့ အဓိပ္ပါယ်ကိုလဲ ကောင်းကောင်း သိရှိနားလည်ခွင့်ရခဲ့တယ်။ အရွယ်ငယ်ပေမယ့် အသိကြွယ်လာတယ်။ အသိကြွယ်လာသလောက် တရားလမ်းကြောင်း ပေါ်ရောက်လာတယ်။ နေ့စဉ်မပျက် နှလုံးသားဘုရားတည်နေတယ်။

အရှိန်အဝါ တက်လာတယ်။ ပတ်ဝန်းကျင်က လေးစားလာကြတယ်။ အသိပညာလဲ တိုးတက်လာတယ်။ အယုတ်စွဆုံး အခြားကလေးများနှင့် ကစားတာတောင် “နမောဗုဒ္ဓဿ” လို့ နှလုံးသား ဘုရားတည်ပြီးကစားရင် ကိုယ်ကချည်း ပွဲတိုင်းနိုင်လာတာတွေရတယ်။ စိတ်နေစိတ်ထား သန့်စင်မွန်မြတ်

၂၆

တိပိဋကယောဆရာတော် ၏

လာတယ်။ မေတ္တာပို့နည်းလေးတွေပါ ရလာ
လို့ မေတ္တာပို့နေရတာ လောကမှာ ဘာနှင့်မှ
မလဲနိုင်တဲ့ ငြိမ်းချမ်းပျော်ရွှင်အားတက်မှုတွေ
လက်တွေ့ရလာခဲ့ပါတယ်။ ပညာသင်ရတာ
လဲ အလွန်ဉာဏ်ပွင့်နေတာ လက်တွေ့ဖြစ်
လာတယ်။

၃။ အေးမြရွှင်ပြုံး လှူနှလုံး

၇-နှစ်, ၈-နှစ် ဝန်းကျင်အရွယ်လောက်
သာရှိသေးတဲ့ ဖိုးဉာဏ်ကလေးဟာ တရားကို
လက်တွေ့လုပ်ရင်း နှလုံးသား ဘုရားတည်
တတ်လာတယ်။ ရတနာသုံးပါးဆည်းကပ်
မြတ်နိုးတတ်တယ်။ မေတ္တာလဲပို့တတ်တယ်။
လူကြီးလေးလိုဆိုရမှာပေါ့။ အပေါင်းအသင်း
ကောင်းတွေရဲ့ကျေးဇူးကြောင့်ပါ။ အပေါင်း

အသင်းကောင်းဟာ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံမှီခို
တတ်ရင် တကယ်တိုးတက်စေတတ်စမြဲပါ။

ဖိုးဉာဏ်ဟာ ရတနာသုံးပါးအစွမ်း တကယ်
သိသွားတော့ လက်မလွှတ်နိုင်တော့ဘူး။ တစ်
နေ့တော့ ဖိုးဉာဏ်ဟာ သူ့အဖေဦးကံနှင့်အတူ
တောထဲ ထင်းခုတ်သွားတယ်။ ထင်းတွေ
လှည်းထဲထည့်ပြီး ပြန်လာတဲ့အခါ သင်္ချိုင်း
ကုန်းတစ်ခုအနီးရောက်တော့ အရိပ်လဲ
ကောင်း ရေနှင့်မြက်လဲပေါတာနဲ့ လှည်းချွတ်
နွားတွေလွှတ်ပြီး အနားယူကြတယ်။ ကြိုး
မချည်ပဲ လွှတ်ထားတဲ့နွားတွေဟာ စိတ်ကြိုက်
မြက်တွေစား၊ ရေလဲအဝသောက်ပြီး အရှင်
သခင်တွေ အိပ်ပျော်နေတုန်း အိမ်ပြန်သွား

နလုံးသားဝယ် ဘုရားတည်

၂၉

ကြတယ်။ သားအဖနှစ်ယောက်လဲ ခဏရယ်
လို့ အိပ်လိုက်တာ မောပန်းလွန်းတော့ တော်
တော်ကြာအောင် အိပ်ပျော်သွားကြတယ်။
အိပ်ရာမှထကြည့်လိုက်တော့ နွားနှစ်ကောင်
လုံး မရှိတော့ဘူး။

ဦးကံက “သားလေးဖိုးဉာဏ်ရေ---
နွားတွေ အိမ်ပြန်သွားကြပြီထင်တယ်ကွယ်၊
လှည်းက နွားမပါဘဲလဲ သွားမှာမဟုတ်ဘူးကွ၊
တို့သားအဖလဲ လှည်းမရုန်းနိုင်ဘူး၊ သားလေး
ဒီမှာ ခဏစောင့်နေရစ်နော်၊ အဖေအိမ်ပြန်
နွားတွေသွားယူလိုက်ဦးမယ်” ဆိုပြီး အိမ်ပြန်
သွား၊ နွားနှစ်ကောင် အိမ်မှာပဲတွေ့ရလို့
လှည်းရှိရာပြန်ယူလာခဲ့တယ်။ တော်တော်ဝေး

တော့ မိုးချုပ်သွားလို့ မြို့တံခါးပိတ်သွားတယ်။
ဦးကံ ပြန်ထွက်လို့မရတာနဲ့ နွားနှစ်ကောင်
ပြန်ယူပြီး အိမ်ကိုပြန်သွားရပါတယ်။ ဦးကံ
နှင့်ဒေါ်တန်ဟာ သားကလေးကို စိတ်မချတာ
နဲ့ တစ်ညလုံး အိပ်လို့မပျော်ရာကြပါဘူး။

လှည်းနဲ့ကျန်ရစ်ခဲ့တာက ဖိုးဉာဏ်လေး
တစ်ယောက်တည်း အရွယ်ကလေးကငယ်
ငယ်၊ နေရာက အန္တရာယ်အလွန်ပေါ့တဲ့
သံချိုင်းကုန်း၊ အချိန်က ညအခါ၊ တစ်စတစ်စ
ညဉ့်နက်လာတယ်။ ကြောက်တတ်သူအတွက်
အိပ်ပျော်မှာ မဟုတ်ပါဘူး။

၄။ အသိလက်ဦး စွမ်းရည်ထူး ဘီးလူးကပင် လေးစားရ

အဖေ လာနီးလာနီးနဲ့ မျှော်နေရပေမယ့်
အဖေပြန်မလာတော့ လှည်းအောက်မှာ
ဖိုးဉာဏ် အိပ်လိုက်ပါတယ်။ သူ အမှတ်တမဲ့
မအိပ်ဘူး။ အိပ်ခါနီး ဘုရားရှိခိုးလို့ “နမော
ဗုဒ္ဓဿ”ကို သေသေချာချာရွတ်လို့ မေတ္တာ

ပို့လို့ နှလုံးသားဘုရားတည်ပြီး အိပ်တယ်။
လူငယ်ပေမယ့် နှလုံးသားက ရတနာနှလုံး
သားဖြစ်နေတယ်။ ဒါနဲ့ အိပ်ပျော်သွားတယ်။

သင်္ခါင်းကုန်းမှာ သစ်ပင်ကြီးနှစ်ပင်ရှိ
တယ်။ ဒီဖက်သစ်ပင်ပေါ်မှာ ဘီလူးကြီးဖိုးချွန်
နေတယ်။ အသိထူးချွန်လို့ ဖိုးချွန်လို့ခေါ်တာ
ပါ။ ဟိုဖက်သစ်ပင်ပေါ်မှာတော့ ဘီလူးကြီး
ဖိုးလွန်နေတယ်။ လွန်ကိုလွန်လွန်းလို့ ဖိုးလွန်
ခေါ်တာ။

ဖိုးဉာဏ်ကလေး အိပ်ပျော်သွားတော့
ဟိုဖက်သစ်ပင်ပေါ်မှာရှိနေတဲ့ ဖိုးလွန်က
ဖိုးချွန်ကို လှမ်းခေါ်လိုက်တယ်။

“ဟေ့-ဖိုးချွန်” “ဘာတုန်းက ဖိုးလွန်”

နလုံးသားဝယ် ဘုရားတည်

၃၃

“ဟိုလည်းအောက်မှာ ကလေးလေးဟ”
 “ကလေးလေးကို ဘာလုပ်ချင်လို့တုန်းဖိုးလွန်”
 “စားရမှာပေါ့ကွ” “ဖိုးလွန်ရေ--ဒီကလေးက
 စားရမယ့်ကလေး မဟုတ်ဘူးကွ” “ဘာဖြစ်လို့
 တုန်းဗျာ” “ဖိုးလွန်ရေ—ငါ အကဲခတ်နေတယ်
 ကွယ်၊ သူ အမှတ်တမဲ့မအိပ်ဘူး၊ အိပ်ခါနီး
 ပါးစပ်က ရွတ်လိုက်တာစုံလို့၊ ရှိခိုးလိုက်တာ
 လဲ အကြိမ်ကြိမ်ပဲ၊ ဒီကလေးကိုတော့ မင်း
 မစားပါနဲ့ကွာ” “ဖိုးချွန်ရယ်--မင်းသတ္တိညံ့
 လိုက်တာ၊ ကိုယ့်ပါးစပ်ပေါက် ရောက်လာတာ
 တောင် မစားရဲဘူး၊ တယ်ပြီး အကြောင်းပြလှ
 ချည်လား၊ ကဲ-မင်းမစားရင်လဲ ငါစားရမှာပေါ့”
 ဖိုးလွန်တစ်ယောက် တားမရဘူး။ သစ်

ပင်ပေါ်ကဆင်းလာပြီး လှည်းအောက်မှာအိပ်
နေတဲ့ ဖိုးဉာဏ်ကလေးရဲခြေထောက်ကို စား
မလို့သွားဆွဲတော့ ထုံနေအောင် နှလုံးသား
ဘုရားတည်ထားတဲ့ ဖိုးဉာဏ်ကလေးပါးစပ်က
“နမော ဗုဒ္ဓဿ” လို့ ယောင်ပြီး ဆိုလိုက်မိ
တယ်။ “တပည့်တော်ဟာ တရားလုံးစုံအကုန်
သိမြင် ဘုရားရှင်ကို ရှိခိုးပါတယ်ဘုရား” တစ်
နည်းအားဖြင့် “တပည့်တော်ရဲ့ နှလုံးသားမှာ
ဘုရားတည်ပါတယ်ဘုရား” လို့ အဓိပ္ပါယ်ရ
တယ်။ ဆိုလိုတာကတော့ “အို--ဘီလူးကြီး
ကျွန်ုပ်ကို ချာတိတ်ကလေး၊ ကလေးပေါက်စ
လေးဆိုပြီး အထင်မသေးနဲ့လေ၊ ကျွန်ုပ်နှလုံး
သားမှာ သင့်ထက် အဆများစွာ တန်ခိုးအရှိန်

နလုံးသားဝယ် ဘုရားတည်

၃၅

အဝါကြီးတဲ့ ဘုရားရှိတယ်၊ ကျွန်ုပ်မှာ အားကိုး
စရာအဖော်ရှိတယ်” ပေါ့။

ပါးစပ်တင်ထွက်သွားတဲ့ ဗုဒ္ဓမဟုတ်ဘူး။
နလုံးသားမှာ တည်ထားတဲ့ဘုရားဆိုတော့
ဘီလူးကြီးဖိုးလွန်ဟာ ကြောက်အားလန့်အား
နဲ့ ကယောင်ကတမ်း နောက်ဆုတ်ချလိုက်
တယ်။ ဒီတော့ ဖိုးချွန်က ပြောကောင်းတာပေါ့။
“ဒီကလေးဟာ စားရမယ့်ကလေး မဟုတ်ပါ
ဘူးလို့ ငါမပြောဘူးလားဖိုးလွန်၊ ကဲ--ပြော
တာနားမထောင်လို့ မင်းကိုဒဏ်ပေးရမယ်၊
ကဲ--ဘုရင်နန်းတော်ထဲမှာ အကောင်းဆုံးစား
စရာတွေ သွားယူ၊ ရွှေခွက်နဲ့ ထည့်ယူခဲ၊ ဒီ
ကလေးကို ကျွေးရမယ်”

ဖိုးလွန်လဲ မှားသွားတော့ ဒဏ်ထမ်းရတာ ပေါ့။ ဘုရင်နန်းတော်ထဲ တန်ခိုးနဲ့ဝင်၊ ရှင်ဘုရင် စားမယ့်စားစရာတွေ ရွှေခွက်နဲ့ထည့်၊ သင်္ချိုင်း ကုန်းကိုယူလာပြီး ဖိုးချွန်နှင့်ဖိုးလွန်နှစ်ယောက် မိဘယောင်ဆောင်ပြီး ဖိုးဉာဏ်ကလေးကို ကျွေးကြတယ်။

မှောင်နေတဲ့ညအခါဆိုတော့ ဖိုးဉာဏ်က ဘီလူးတွေလို မထင်ဘူးတဲ့။ အဖေနှင့်အမေ စားစရာလာကျွေးကြတယ်လို့ထင်ပြီး စိတ်ချ လက်ချ မကြောက်ပဲ စားသောက်ပါသတဲ့။

စဉ်းစားကြည့်ပေါ့။ နှလုံးသား ဘုရားတည် လိုက်တဲ့အစွမ်းကြောင့် အန္တရာယ်ပြုတတ် တဲ့ဘီလူးတောင်မှ မိဘယောင်ဆောင်ပေးရ

နလုံးသားဝယ် ဘုရားတည်

၃၇

တယ်။ ကြောက်စရာဘီလူးလို့တောင် မထင်
လိုက်ရဘူး။ နလုံးသား ဘုရားမတည်ခဲ့ရင်
ဖိုးဉာဏ်ကလေး ဘီလူးစာဖြစ်သွားမှာ သေချာ
ပြီးသားပါ။ ဖိုးဉာဏ်ဟာ မိဘအမှတ်နဲ့ပဲ
မကြောက်မရွံစားပြီး ပြန်အိပ်ပျော်သွားတယ်။
ဘီလူးကြီးနှစ်ကောင်ဟာ ကလေးကိုပစ်မထား
ခဲ့ဘူး။ အခြားအန္တရာယ်မရောက်ရအောင်
တစ်ညလုံး စောင့်ရှောက်ပေးကြတယ်။ ရန်
လုပ်တတ်တဲ့ အန္တရာယ်ကောင်တွေက
အန္တရာယ်မရောက်ရအောင် ပြန်စောင့်ရှောက်
ပေးရတယ်ဆိုတဲ့ အံ့ဖွယ်စွမ်းအားဟာလဲ
နလုံးသား ဘုရားတည်တဲ့ကြောင့်ပါ။

မိုးလင်းခါနီးထိ တစ်ညလုံးစောင့်ရှောက်

၃၈

တိပိဋကယောဆရာတော် ၏

ပြီး ရွှေခွက်မှာ စာရေးခဲ့တယ်။ “ဒီရွှေခွက်
ကို ဒီကလေးခိုးတာမဟုတ်၊ ဒီကလေးရဲ့
နှလုံးသား ဘုရားတည်တဲ့အစွမ်းကြောင့် ကြည်
ညိုလေးစားလွန်းလို့ ဘီလူးကြီးတွေယူပေး
တာ၊ ကလေးမှာ ဘာမှအပြစ်မရှိ” ဆိုတဲ့
အကြောင်း ရွှေခွက်မှာစာရေးတယ်။ ပြီးတော့
“ ဒီစာကို ပိုင်ရှင်ဘုရင်ကလွဲရင် ဘယ်သူမှ
မမြင်စေသတည်း” လို့ ဘီလူးတန်ခိုးနဲ့အဓိဋ္ဌာန်
ပြီး ဖုံးထားလိုက်တယ်။ တန်ခိုးဆိုတော့လဲ
ဖြစ်ချင်တာ ဖြစ်နိုင်မှာပေါ့လေ။ ပြီးတော့
ဘီလူးနှစ်ကောင်ပျောက်ကွယ်သွားကြတယ်။
မနက်လင်းတော့ နန်းတော်မှာ ရွှေခွက်
ပျောက်လို့ ဒေါင်းတောက်အောင် ပြာလောင်

နလုံးသားဝယ် ဘုရားတည်

၃၉

ခတ်ရှာနေကြတယ်။ နောက်ဆုံးမြို့ပြင်ထွက်
ရှာ၊ သင်္ချိုင်းကုန်းနားက လှည်းပေါ်မှာသွားတွေ၊
အနားမှာလူကိုလိုက်ရှာတော့ ဖိုးညာဏ်ကလေး
ကိုပဲသွားတွေ၊ ဖိုးညာဏ်ကလေးကိုဖမ်းပြီး
နန်းတော်ခေါ်သွား၊ နန်းတော်ရောက်တော့
ရှင်ဘုရင်လက်ထဲ ရွှေခွက်အပ်တယ်။ ရှင်
ဘုရင်က ရွှေခွက်ကိုကြည့်လိုက်တာနဲ့ စာကို
တွေ့လို့ အကြောင်းသိသွားတယ်။

ဒီအချိန်မှာ ဦးကံနှင့်ဒေါ်တန်တို့လဲ သား
လေးဆီလာရင်း သားလေး နန်းတော်ရောက်
နေတယ်ကြားလို့ နန်းတော်ထဲလိုက်သွားကြ
တော့ သားအမိ သားအဖ ၃-ယောက် လုံး
နန်းတော်မှာ ဆုံမိကြတယ်။

ရှင်ဘုရင်က ဖိုးညဏ်ရဲ့စွမ်းရည်ကို သိသွားတော့ သိပ်လေးစားလွန်းလို့ ၃-ယောက်လုံး ဘုရားထံ ခေါ်သွားတယ်။ နှလုံးသား ဘုရားတည်တဲ့အစွမ်းကြောင့် ၇-နှစ်၊ ၈-နှစ်အရွယ် ဖိုးညဏ်ကလေးကို ဘီလူးကြီးတွေကလဲ လေးစားရတယ်။ တိုင်းပြည်အုပ်ချုပ် မင်းလုပ်တဲ့ ရှင်ဘုရင်ကတောင် လေးစားရတယ်။

ဘုရားထံရောက်တော့ ရှင်ဘုရင်ကပဲ ဘုရားကိုလျှောက်တယ်။ “မြတ်စွာဘုရား-- ဘုရားဂုဏ်ကိုပွားရင် အန္တရာယ်ကင်းစေနိုင်တယ်ဆိုတာ ဟုတ်မှန်ပါသလားဘုရား၊ ဘုရားဂုဏ်ပွားများတဲ့ စွမ်းအားသာ အန္တရာယ်ကင်း

နလုံးသားဝယ် ဘုရားတည်

၄၁

စေနိုင်ပါသလားဘုရား၊ အခြားအရာတွေက
ကော အန္တရာယ်ကင်းစေနိုင်သေးသလား
ဘုရား” လို့မေးတော့ ဘုရားက “ဘုရားဂုဏ်
ပွားတာလဲ အန္တရာယ်ကင်းစေနိုင်တယ်၊
အခြား ကျန်တဲ့ ၅-မျိုးလဲ အန္တရာယ်ကင်း
စေနိုင်တယ်” လို့ဆိုပြီး နလုံးသားဘုရားတည်
မူနဲ့ပတ်သက်လို့ တရား ၆-မျိုး ဟောကြား
တော်မူတယ်။ အဇ္ဈာသယအားလျော်စွာ
အရာဌာနလိုက်ပြီး ၆-မျိုးဟောတာပါ။

- (၁) ဘုရားဂုဏ်ကို အာရုံပြု ပွားများတာ၊
- (၂) ဘုရားလို့ပြောလိုက်ရင် တရားနှင့်မကင်း
နိုင်တာဖြစ်လို့ တရားဂုဏ်ကို အာရုံပြု
ပွားများတာ၊

၄၂

တိပိဋကယောဆရာတော် ၏

- (၃) ဘုရားလို့ပြောလိုက်ရင် သံဃာလဲ ဘုရား
ရဲ့တပည့်ပဲဖြစ်တော့ မကင်းနိုင်တာဖြစ်
လို့ သံဃာ့ဂုဏ်ကို အာရုံပြုပွားများတာ၊
အရိယာသံဃာကို ပဓာနထားပြောလိုက်
ရင် ကလျာဏပုထုဇဉ်သံဃာလဲ ပါရ
မှာပဲ။
- (၄) ၃၂-ကောဠာသကို သမာဓိရအောင် စူး
စိုက်ပွားများတာရယ်၊ တစ်နည်းအားဖြင့်
မိမိ ကိုယ်မှာ ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း သတိ
မပြတ်ရှုမှတ်ပြီး ဝိပဿနာထိ ပွားများ
တာရယ်၊
- (၅) ဒုက္ခရောက်နေတဲ့သတ္တဝါတွေ ဒုက္ခလွတ်
ကြပါစေလို့ ကရုဏာပွားများတာရယ်၊

နလုံးသားဝယ် ဘုရားတည်

၄၃

(၆) ပြီးတော့ သတ္တဝါအားလုံး ချမ်းသာကြပါစေလို့ မေတ္တာပို့လွှတ်ပွားများတာရယ်၊
ဒီ ၆-မျိုးကို ဟောပါတယ်။

ဘုရားကို ပဓာနထားလို့ “နလုံးသား ဘုရားတည်”လို့ ပြောရတာပါ။ တကယ်တော့ ၆-မျိုးလုံး တရားအလုပ်မှန်သမျှ ဘယ်အလုပ် ပဲလုပ်လုပ် ဘုရားလမ်းညွှန်ချက်အတိုင်း လေးလေးနက်နက် ယုံယုံကြည်ကြည်လုပ်ရင် နလုံးသားဘုရားတည်တယ်လို့ပဲ ဆိုရပါတယ်။

ဘုရားက ဒီ ၆-မျိုးကို ဝိပဿနာအသိတွေထိပြပြီး တရားဟောလိုက်တဲ့အခါ ဖိုးဉာဏ်တို့သားအမိ သားအဖ ၃-ယောက်လုံး ခန္ဓာဉာဏ်စိုက်ပြီး တရားနာလိုက်ကြတာ၊ ၆-

ဂါထာလဲပြီးရော ၃-ယောက်လုံး သောတာပန်
ဖြစ်ကုန်ကြတယ်။ ဟန်ကျလိုက်တာ။

သားလေးတစ်ယောက် နှလုံးသား ဘုရား
တည်လိုက်တာနဲ့ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိမိဘများဖြစ်တဲ့
ဦးကံ-ဒေါ်တန်တို့တောင် သမ္မာဒိဋ္ဌိတွေ ဖြစ်
ကုန်တယ်။ ကမ္မဿကတာသမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ ဝိပဿ
နာသမ္မာဒိဋ္ဌိတင်မကတော့ပဲ မဂ်ဖိုလ်သမ္မာဒိဋ္ဌိ
အဆင့်ထိ ရောက်သွားကြတယ်။ နိဗ္ဗာန်ကို
တိုက်ရိုက်မျက်မှောက်ပြုရတဲ့ အဆင့်မြင့်
ပုဂ္ဂိုလ်တွေဖြစ်သွားကြတယ်။ သားလေးက
ရှေ့က၊ အဖေနှင့်အမေက နောက်လိုက်တွေ
ဖြစ်ကုန်တယ်။

သောတာပန်ဖြစ်ပြီး နိဗ္ဗာန်ကို တိုက်ရိုက်

နလုံးသားဝယ် ဘုရားတည်

၄၅

မျက်မှောက်ပြုရပြီဆိုတော့ တရားမှာမွေ့လျော်
လွန်းလို့ တရားအပေါ်ယုံကြည်လွန်းလို့ ၃-
ယောက်လုံးပဲ သာသနာဝင်လိုက်ကြပါတော့
တယ်။ အဖေနှင့်အမေက ရဟန်းပြု၊ သားက
ရှင်ပြု၊ တရားဆက်အားထုတ်လိုက်ကြတာ
အားလုံး ရဟန္တာဖြစ်ကုန်တယ်။ သိပ်အားရ
ကျေနပ်စရာကောင်းတာပဲ။

တရား၆-မျိုးထဲက တစ်မျိုးမျိုးလက်ကိုင်
ထားရင် ဘေးရန်မကြောက်ရဘူး။ အကောင်း
ဆုံးအဆောင်ကောင်းကို ဆောင်ထားသူဖြစ်
တယ်။ အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်အတွက် လောကီဆေးဝါး
ကောင်း မန္တရားကောင်းတွေ ဘာမှ ဆောင်စရာ
မလိုတော့ဘူး။ မဂ်ဖိုလ်ရသည်ထိ စိတ်ချရတဲ့

၄၆

တိပိဋကယောဆရာတော် ၏

အကောင်းဆုံးအဆောင်ကောင်းကို ဆောင်
ထားပြီးသားပဲ။

၅။ တရားမြင်မှ ဗုဒ္ဓ၊ သံဃာမြင်နိုင်ပါ

❧ တရားမမြင်၊ ဘုရားပင်၊
မမြင်ကွယ်ပျောက်ပါ။

❧ တရားမြင်မှ၊ မြတ်ဗုဒ္ဓ၊
မှချမြင်နိုင်ပါ။

❧ ဘုရားမမြင်၊ တရားပင်၊
မမြင်ကွယ်ပျောက်ပါ။

❧ ဘုရားမြင်မှ၊ မြတ်ဓမ္မ၊
မုချမြင်နိုင်ပါ။

❧ ဘုရားမမေ့၊ တရားမွေ့၊
ကြံ့တွေ့သာသနာ။

❧ တရားမြင်သော်၊ သံဃာတော်လဲ၊
မြင်ရမြဲ၊ ထူးကဲရတနာ။

❧ နှလုံးသားဝယ်၊ ဘုရားတည်(တယ်)၊
တကယ်စွမ်းတဲ့လူသားပါ။

လောကဟာ လူနောက်ကိုမလိုက်ပါဘူး။
လူကသာ လောကနောက်ကို မောနေအောင်
လိုက်နေရပါတယ်။ လောကဆိုတာကလဲ
စည်းသေ ဘောင်ခတ်ထားခြင်းမရှိ၊ ပေါ်လိုက်
ပျောက်လိုက်၊ မြင့်လိုက် နိမ့်လိုက်၊ တက်

နလုံးသားဝယ် ဘုရားတည်

၄၉

လိုက် ကျလိုက်၊ အေးလိုက် ပူလိုက်၊ တိုး
လိုက် ဆုတ်လိုက် ဘာကိုမှ ပုံသေဆုတ်ကိုင်
ထားလို့မရ။

လူက လောကကို ပိုင်ချင်တယ်။ လောက
က လူကို ဘာတစ်ခုမှ အပိုင်မပေး၊ အမြဲတမ်း
ပြန်ရယ်ပြုပြောလှောင်နေတယ်။ ပြုံးလိုက်
မဲ့လိုက်၊ ရယ်လိုက် ငိုလိုက်နဲ့ လူက လောက
နောက် ဒရွတ်တိုက်လိုက်နေရတယ်။ နောက်
ဆုံးတော့ အပူလုံးကြွပြီး ချုံးချင့်ပွဲဆင်လိုက်
ရတယ်။ နောက်ဆုံး ဘာတစ်ခုမှ ကိုင်စရာ
မရှိတော့ လူက လောကကို လုံးဝအရှုံးပေး
လိုက်ရတော့တယ်။

ဒါကြောင့် လောကကို ဘောင်ခတ်ပေး

၅၀

တိပိဋကယောဆရာတော် ၏

နိုင်တဲ့ တရားဆိုတာ ကေန့်လိုအပ်လာတယ်။
 လောကကိုနိုင်တဲ့အရာဟာ တရားတစ်ခုပဲရှိ
 တယ်။ အဲဒီတရားကိုဖော်ထုတ်ပေးဖို့ ဗုဒ္ဓပေါ်
 လာရတာပါ။ ဗုဒ္ဓက တရားကို လမ်းညွှန်ဟော
 ကြားပေးခဲ့တယ်။ တရားကြောင့်ပဲ ဗုဒ္ဓဟာ
 အရှိန်အဝါကြီးရတယ်။ တရားကို ရှေ့ဆုံးက
 လက်တွေ့ကျင့်သုံးလိုက်နာရင်း မပျောက်
 အောင်စောင့်ရှောက်ပေးရတဲ့ သံဃာဆိုတာ
 လဲ ပေါ်လာရတယ်။ အချုပ်အားဖြင့်တော့ လူ
 နှင့်တကွ သတ္တဝါအားလုံး အပူငြိမ်းပြီး ချမ်း
 သာကြဖို့ ရတနာသုံးပါး ပေါ်ပေါက်လာရခြင်း
 ပါ။

စိတ်ထဲမှာအမြဲထားပြီး မြတ်နိုးလေးစား

နလုံးသားဝယ် ဘုရားတည်

၅၁

ထိုက်လို့ ဗုဒ္ဓ ဓမ္မ သံဃာကို ရတနာလို့ခေါ်ပါတယ်။ အမျိုးမှန်တဲ့ အဖိုးတန်လဲဖြစ်၊ အတူလဲမရှိ၊ တွေ့ကြုံဖို့လဲခက်ခဲ၊ အထက်တန်းစား ပုဂ္ဂိုလ်များရဲ့ အသုံးအဆောင်လဲဖြစ်၊ တကယ်အားရှိစရာ၊ ပျော်စရာလဲဖြစ်၊ ဒါကြောင့်လဲ ရတနာဖြစ်ပါတယ်။ ရတနာဟာ ရတနာလို့ အခေါ်ခံထိုက်လောက်အောင် စွမ်းရည်ပြည့်စုံမှသာ ရတနာဖြစ်လာတာဖြစ်လို့ ရတနာဟာ ရတနာလိုပဲ အားကိုးရတာအမှန်ပါ။

မိမိတို့ နေ့စဉ် မရိုးနိုင် မဝနိုင်အောင် ဆိုနေကြတဲ့ သရဏဂုံ ၃-ပါးမှာ အလယ်က “ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ” ဆိုတာ သာသနာကို ပြတယ်။ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန် ဓမ္မက္ခန်ဆိုတဲ့ တရား

၁၀-ပါးပါ။ ဓမ္မက္ခန္ဓာဆိုတာ ပရိယတ်ကို ပြော
တာပါ။ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ကတော့ ပဋိဝေဓပါ။
ပရိယတ်နှင့်ပဋိဝေဓကို ဆက်သွယ်ပေးတဲ့
ပဋိပတ်ဆိုတာလဲ ပါသွားပါပြီ။ သိအောင်လေ့
လာခိုက် ပရိယတ်ပါ။ လက်တွေ့ကျင့်ခိုက်မှာ
တော့ ပဋိပတ်ဖြစ်သွားပါတယ်။ ချို့တဲ့ပန်းသီး
လို့သိပြီးနောက် တကယ်စားတော့ တကယ်
ချို့သလိုပါပဲ။ စာသိ-ကျင့်သိ-ထိုးထွင်းသိလို့
ပေါင်းလိုက်ရင် အသိ ၃-ပါး မြတ်တရားပါပဲ။

သာသနာဆိုတာ မြန်မာလိုတော့ အဆုံး
အမလမ်းညွှန်ပါ။ သာသနာဆိုတာ လူတွေ
ထားရမယ့်ရည်ရွယ်ချက်၊ လူတွေသွားရမယ့်
လမ်းကြောင်း၊ လူတွေလုပ်ရမယ့် စည်းကမ်း

နလုံးသားဝယ် ဘုရားတည်

၅၃

မူဘောင်ကို သပ်သပ်ရပ်ရပ် ပြတ်ပြတ်သားသား သတ်မှတ်ပြတယ်။ ရည်ရွယ်ချက်မပါ လမ်းကြောင်းမရှိ အစီအစဉ်မပါပဲ ကြုံသလို သွားနေသူဟာ မိမိရဲ့ အဖိုးတန်လှတဲ့လူ့ဘဝကို ဖြုန်းပစ်နေသူပါ။

ရည်ရွယ်ချက်ဆိုတာ ပဋိဝေဓ(မဂ်ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်), လမ်းကြောင်းဆိုတာ ပဋိပတ်(သိက္ခာ ၃-ပါး ကောင်းမှုတရား), စည်းကမ်းမူဘောင်ဆိုတာ ပရိယတ်(အချိန်တိုင်းအဖိုးတန်အောင် လုပ်ငန်းတိုင်းစွမ်းရည်ပါအောင် တိကျတဲ့လမ်း ညွှန်ချက်)ပါပဲ။ ပရိယတ်ဆိုတာ ခရီးသည်လမ်း စဉ်ပြ မြေပုံကားချပ်ကြီးပါ။

လူ့အလုပ်အားလုံး လူ့စွမ်းရည်ပါဝင်စေ

ချင်ရင် လူ့အပူငြိမ်းချင်ရင် “ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ” ဆိုတဲ့ သာသနာလမ်းကြောင်းပေါ် တက်ပေးပါ။ လူ့အလုပ်အားလုံး တရားနှင့် ပေါင်းမိချင်ရင်လဲ “ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ” လမ်း ကြောင်းပေါ်ပဲ တက်ရမယ်။ “ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ” ပြတ်သားသူအတွက် စားဝတ်နေရေး၊ လူမှုရေးအလုပ်အားလုံး အပူထုပ်မဟုတ် တော့ပဲ အံ့သြစရာကောင်းလောက်အောင် နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း တရားကောင်းတွေဖြစ် သွားမှာပါ။

“ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ” မှာပါတဲ့ ဗုဒ္ဓက သာသနာဖော်ထုတ်ပေးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပြတယ်။ သာသနာကို ပစ္စေကဗုဒ္ဓိသာဝကများ ဖော်

နလုံးသားဝယ် ဘုရားတည်

၅၅

ထုတ်နိုင်စွမ်းမရှိပါဘူး။ တရားလုံးစုံ အကုန်
သိမြင် ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်တို့ရဲ့အရာသာ ဖြစ်ပါ
တယ်။

ဘုရားရှင်ဟာ အကြောင်းလုံလောက်
ပြည့်စုံအောင်-

- (၁) သတ်မှတ်ချက်အားလုံးပြည့်စုံရေး
 - (၂) သတ်မှတ်ချက် စေ့စပ်သေချာရေး
 - (၃) သတ်မှတ်ချိန် ပြီးစီးရေး
 - (၄) သတ်မှတ်ချက် အရည်အသွေးပြည့်ဝရေး
- အတွက်အသက်ခန္ဓာကိုတောင်အရေအတွက်
မထားပဲ ကောင်းတာအားလုံး စွန့်လွှတ်အနစ်
နာခံနိုင်တဲ့အကြောင်းကောင်း ပြည့်စုံမှုကြောင့်
- (၁) ဉာဏ် (၂) အပူကင်းမှု (၃) စွမ်းရည်

၅၆

တိပိဋကယောဆရာတော် ၏

(၄) တင့်တယ်မှုဆိုတဲ့ အကျိုးကောင်းများ
တုဘက်မရှိ ပြည့်စုံခဲ့ပါတယ်။ ဒါ့ကြောင့်လဲ
အများကောင်းကျိုးအတွက် ဆောင်ရွက်တဲ့
နေရာမှာ အံ့သြဖွယ်ကောင်းလောက်အောင်
ပြည့်ဝတိကျ သေချာလွန်းလှပါတယ်။

“သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆမိ” မှာပါတဲ့ သံဃာ
ဆိုတာ သာသနာစောင့်ရှောက်သူကို ပြတယ်။
သာသနာဟာ သူ့ဟာသူ အလိုအလျောက်
တည်တာမဟုတ်ဘဲ စောင့်ရှောက်သူရှိမှ
တည်ပါတယ်။ မုချအားဖြင့် အရိယာသံဃာ၊
ဥပစာအားဖြင့် ကလျာဏပုထုဇဉ်ဆိုတဲ့
သမ္မုတိသံဃာက သာသနာမပျောက်အောင်
စောင့်ရှောက်ပေးတယ်။ စောင့်ရှောက်တော့

နလုံးသားဝယ် ဘုရားတည်

၅၇

လဲ မကွယ်ပျောက်ရုံထိုင်ပြီး စောင့်ရှောက်နေ
တာမဟုတ်ပါ။ ကိုယ်တိုင်လဲ ကျင့်ကြံကြိုး
ကုတ် ပွားများအားထုတ်တယ်။ ကိုယ်သိတဲ့
အတိုင်း အများသိအောင်လဲ ဂုဏ်ပကာသန
လာဘ်လာဘ ဘာမျှမမျှော်လင့်ပဲ မေတ္တာ
ကရုဏာစစ်စစ်နဲ့ ဟောပြောပို့ချ လမ်းညွှန်
ဖြန့်ဝေပေးတယ်။ တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်တဲ့ တရား
များကို လောကပစ္စည်းနဲ့မလဲလှယ်ပဲ တန်ဖိုး
မဖြတ်နိုင်တဲ့ မေတ္တာ ကရုဏာနဲ့သာ ဖြန့်ဝေ
ပေးကြပါတယ်။

ပြီးတော့ အလယ်က “ ဓမ္မံ သရဏံ
ဂစ္ဆာမိ ” မှာပါတဲ့ဓမ္မဟာ ဘုရားမရှိတဲ့နောက်
ဗုဒ္ဓနှင့် သံဃာမပျောက်အောင် အသက်ဂုဏ်

သွင်းပေးပါတယ်။ အလယ်ကနေပြီး ရှေ့က ဗုဒ္ဓနှင့် နောက်ကသံဃာကို ချိန်ခွင်ပမာ ချင့်ချိန် ချိန်တွယ်ပေးတယ်။ အလင်းရောင် ညှိထွန်းပေးတယ်။ နှလုံးသား ဘုရားတည် တတ်အောင် လမ်းညွှန်ပေးပါတယ်။

စေတီဆိုတာ ၄-မျိုးရှိတယ်။

(၁) ပရိဘောဂစေတီ - ဘုရားသက်တော် ထင်ရှားရှိတော်မူစဉ်က အသုံးပြုတော်မူခဲ့တဲ့ ဗောဓိပင်၊ ပြီးတော့ အုတ်ကျောင်းလို့ခေါ်တဲ့ အုတ်စေတီတော် စသည်ပေါ့။

(၂) ဓာတုစေတီ - ဘုရားရဲ့အရိုးဓါတ်တော် စသည်တွေ၊

နလုံးသားဝယ် ဘုရားတည်

၅၉

(၃) ဥဒ္ဓိဿစေတီ - သက်တော်ထင်ရှား
ဘုရားဂုဏ်ကို ရည်ရွယ်အာရုံပြုပြီး ပူဇော်ထု
လုပ်ထားတဲ့ ရုပ်ပွားဆင်းတုတွေ၊

(၄) ဓမ္မစေတီ - “ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ” မှာ
ပါတဲ့ ဓမ္မ၊ ပဓာနအားဖြင့် လမ်းညွှန်ပရိယတ္တိ
ပါ။ ပရိယတ္တိလမ်းညွှန်ကြောင့် ကျင့်ကြံအား
ထုတ်နည်းကိုသိရတော့ လမ်းမှန်အတိုင်းကျင့်
နိုင်လို့ ပဋိပတ္တိပေါ်လာတယ်။ ကျင့်ကြံအား
ထုတ်နည်းမှန်တဲ့အတွက် မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်
ပဋိဝေဓကိုရတယ်။ ပြီးတော့ ဒီပရိယတ္တိလမ်း
ညွှန်ကြောင့်ပဲ ပရိဘောဂ၊ ဓာတု၊ ဥဒ္ဓိဿ
စေတီ၃-မျိုးကို အသက်ဂုဏ်သွင်းပြီး ကိုးကွယ်
ပူဇော်တတ်တယ်။ နှလုံးသား ဘုရားတည်

တတ်တယ်။ ဓမ္မစေတီမရှိရင် ကျန်စေတီ ၃-
ပါး ပျောက်သွားမှာပါ။

ဓမ္မပျောက်သွားရင် စေတီအားလုံး အုတ်
ပုံကြီးတွေဖြစ်သွားတော့မှာ၊ တိုးလာသမျှ
အုတ်ပုံကြီးတွေပဲ တိုးတော့မှာ၊ ဆင်းတုအား
လုံး အရပ်တွေဖြစ်ကုန်တော့မှာ၊ အရပ်တွေ
ချည်းပဲ တိုးတော့မှာပါ။ ရှေးဟောင်းပစ္စည်း
အလှကြည့်သာ ကြည့်နိုင်တော့မှာဖြစ်တယ်။
ဘုရားအနေနဲ့ ကိုးကွယ်ပူဇော်တတ်မှာမဟုတ်
တော့ဘူး။ ဓမ္မမပြတ်သားရင် ဗုဒ္ဓအပေါ် အမြင်
မပြတ်သားတော့ဘူး။

အိမ်တစ်အိမ်မှာ မိခင်နှင့်သမီး သားအမိ
နှစ်ယောက်ရှိကြတယ်။ မိခင်က သမီးကို နေ့

နလုံးသားဝယ် ဘုရားတည်

၆၁

တိုင်း ဘုရားရေကပ်၊ ပန်းကပ်၊ ဆွမ်းကပ်၊
ဆီမီးကပ်ဖို့ ပြောထားတယ်။ သမီးက ဘုရား
ဆွမ်းတော်ကပ်တဲ့အခါ လက်ဖက်ရည်ပန်း
ကန်ငယ်ငယ်လေးထဲမှာ ငွန်းသေးသေးလေးနဲ့
ဆွမ်းတစ်ငွန်းစာထည့် ငွန်းဖျားကလေးနဲ့ဟင်း
ကလေးနဲ့နဲ့စီထည့်ပြီးတော့ ရေလေးနည်းနည်း
ရောထည့် ဘုရားရှေ့သွားပြီး ဆွမ်းတော်ကပ်
လိုက်တယ်။

မိခင်ဖြစ်သူမြင်တော့ ပြောတယ်။ “သမီး
ရယ်—ဘုရားဆွမ်းတော်ကပ်တာ နည်းလှချည်
လား၊ ဆွမ်းကလဲ ငွန်းသေးသေးလေးနဲ့ တစ်
ငွန်းစာ၊ ဟင်းကလဲ ငွန်းဖျားလေးနဲ့ တို့ရုံ ထိရုံ
လေး၊ ဒီလောက်ကလေးနဲ့ ဘုရားက မျှတမှာ

၆၂

တိပိဋကယောဆရာတော် ၏

တဲ့လား”။ ဒီတော့ သမီးက “အမေရယ်၊ ဘုရား
က ဘုဉ်းပေးတာမှမဟုတ်ပဲ၊ အရုပ်ကြီးပဲ၊
နည်းနည်းလေးတောင်ကုန်အောင် မဘုဉ်းပေး
နိုင်တာ၊ အများကြီးကပ်တော့ကော ဘာထူး
မှာလဲ” တဲ့။

ဒီတော့ သူ့အဖြေ ရှင်းသွားပြီလေ။ သူ
ဘုရားကို ဆွမ်းကပ်တာမဟုတ်ဘူး။ အရုပ်ကို
ကပ်နေတာ သေချာသွားပြီ။ နှလုံးသားမှာ
ဘုရားတည်နိုင်တဲ့စွမ်းရည် သူ့မှာမရှိတာလဲ
သက်သေပြနေပြီ။

ဟုတ်ပါတယ်။ ဓမ္မပျောက်ရင်တော့ ဗုဒ္ဓ
ပျောက်မှာ သေချာပေါက်ပါ။ စေတီတွေ
ရုပ်ပွားဆင်းတုတွေကို အသက်ဂုဏ်သွင်းပေး

နှလုံးသားဝယ် ဘုရားတည်

တာက ဓမ္မပါ။ ဘုရားကို ဘုရားလိုမြင်အောင်
ပြပေးတာလဲ ဓမ္မပါ။ ဓမ္မအမြင်ရှင်းသူများသာ
နှလုံးသားဘုရားတည်နိုင်ကြပါတယ်။ တကယ်
တော့ တရားမြင်မှပဲ ဘုရားမြင်မှာပါ။ စာသိ-
ကျင့်သိ-ထိုးထွင်းသိဆိုတဲ့ အသိရ-မျိုးမှာ
အနည်းဆုံး စာသိတရားတော့ရှိထားမှ ဘုရား
မြင်အောင် ကြည့်တတ်မှာပါ။ တရားမြင်
သလောက်သာ ဘုရားလက်ခံမှာပါ။

ပင်လယ်ရေကို ပေတံ ပေကြိုးနဲ့ ရေထဲ
ချတိုင်းသူဟာ ပေတံ ပေကြိုးရှည်သလောက်
သာ ရေအနက်ကို သိရမှာပါ။ ကိုယ်မှာရှိတဲ့
ပေတံ ပေကြိုးရဲ့ အတိုင်းအတာထက်ပိုပြီး
ပင်လယ်ရေအနက်ကို မသိနိုင်ပါဘူး။ အဲဒါ

၆၄

တိပိဋကယောဆရာတော် ၏

မျိုးလိုပဲ အသိဉာဏ်ပေကြိုးရှိသလောက်သာ
ဘုရားမြင်နိုင်မှာပါ။ အသိဉာဏ်ပေကြိုးရှည်
အောင် ဓမ္မနဲ့ဆန့်တန်းတတ်ဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။

ပြီးတော့ ဘုရားမြင်မှလဲ တရားမြင်မှာ
ပါ။ တရားကို တန်ဖိုးထားမှာပါ။ ဘုရားလဲမမေ့
တရားလဲမေ့မှ သာသနာနှင့်တွေ့တယ်ခေါ်ပါ
တယ်။ ပိဋကစာအုပ်ကြား၊ သင်္ကန်းပုံကြား၊
ဘုရားကျောင်းကန်ကြားထဲ သွားလာနေရုံနဲ့
သာသနာနှင့်မတွေ့သေးပါဘူး။ ဒါက သာသနာ့
အသုံးအဆောင်တွေပါ။ ရဟန်းသာမဏေ
သံဃာတွေကြားထဲဝင်နေရုံနှင့်လဲ သာသနာ
နှင့် တွေ့တယ်မဆိုနိုင်သေးဘူး။ ဒါကလဲ
သာသနာဝန်ထမ်းတွေကြားထဲ ဝင်နေတာ

နလုံးသားဝယ် ဘုရားတည်

၆၅

ပဲရိုသေးတယ်။ နလုံးသား ဘုရားတရားရောက်
မှပဲ သာသနာနှင့် တွေ့ခွင့်ရမှာဖြစ်တယ်။

“ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ” ပြတ်သားမှပဲ
သံဃာအပေါ် အမြင်ပြတ်သားမှာပါ။ တရား
မြင်မှ သံဃာမြင်မယ်။ သမ္မုတိသံဃာအပေါ်
အရိယာသံဃာရဲဂုဏ်သွင်းပြီး ကိုးကွယ်လှ။
ဒါန်းပူဇော်တတ်ဖို့က တရားအမြင်ရှင်းဖို့ လို
တယ်။ တရားအမြင်မပြတ်သားရင် ဆွေဘုန်း
ကြီး၊ မျိုးဘုန်းကြီး၊ ရင်းနှီးတဲ့ဘုန်းကြီး
လောက်ပဲသဘောထားပြီး သူငယ်ချင်းသာ
သာလောက်ပဲ မြင်မိတတ်တယ်။ ဓမ္မပြတ်
သားမှ သံဃာကို သံဃာလိုမြင်ပြီး သံဃာလို
ကိုးကွယ်လှ။ ဒါန်း ပူဇော်တတ်လိမ့်မယ်။ စာ

၆၆

တိပိဋကယောဆရာတော် ၏

ထဲမှာပြထားတဲ့ အကြောင်းအရာလေး
တစ်ခုရှိတယ်။

နလုံးသားမှာ ဘုရားတည်တတ်တဲ့ ဓမ္မ
အမြင်ပြတ်သားပြီး သဒ္ဓါတရားအလွန်
ကောင်းတဲ့ ကျောင်းဒကာကြီးတစ်ယောက်
ဟာ သံဃိကဆွမ်းအလှူ လှူချင်တဲ့ဆန္ဒဖြစ်
လာသတဲ့။ အရေအတွက်ကတော့ တစ်ပါး
တည်းပဲ လှူချင်တာပါတဲ့။ ကျောင်းကိုသွားပြီး
ဆရာတော်ကြီးထံ အလှည့်ကျသံဃာတစ်ပါး
ကို သူ့အိမ်စေလွှတ်ပေးဖို့ လျှောက်တော့
အလှည့်ကျတစ်ပါးကို လွှတ်လိုက်တယ်။
အလှည့်ကျရဟန်းက သီလလုံးဝမရှိတဲ့ နယ်
ကျော်ပယ်ကျော် အကျင့်ပျက်ကိုယ်တော်

နုလုံးသားဝယ် ဘုရားတည်

၆၇

ကြီးဆိုပဲ။

ကျောင်းဒကာကြီးက အိမ်မှာ ရဟန္တာကို ဆက်ကပ်မယ့်ပုံစံမျိုးနဲ့ သံဃာ့ဂုဏ်အာရုံပြုပြီး အကောင်းဆုံး အမွန်မြတ်ဆုံးဖြစ်အောင် ချက်ပြုတ်စီမံနေတယ်။ နေရာထိုင်ခင်း ကျကျနန ခင်း၊ ပန်းတွေခင်းပြီး အားလုံးကိစ္စပြီးလို့ အဆင်သင့်ဖြစ်တဲ့အခါ အိမ်ပေါက်ဝကနေ လက်အုပ်ချီပြီး သံဃာတစ်ပါးအလာကို စောင့်မျှော်ကြိုဆိုနေပါတယ်။

မကြာမီ သီလမရှိတဲ့ကိုယ်တော်ကြီး သင်္ကန်းရုံကြွလာတာမြင်တော့ ဒီကိုယ်တော်ကြီး အကြောင်းကောင်းကောင်းသိထားပေမယ့် သဒ္ဓါလဲမပျက် မျက်နှာလဲမပျက်ဘူး။

၆၈

တိပိဋကယောဆရာတော် ၏

စိတ်ထားလဲ မပြောင်းဘူး။ တကယ်ရဟန္တာ
ကြီးကြွလာသလို ပြုံးပြုံးရွှင်ရွှင် ကြည်ကြည်
လင်လင် လှိုက်လှိုက်လဲ့လဲ့ ဝမ်းသာအားရ
ဆီးကြိုတယ်။

“ကြွတော်မူပါဘုရား၊ ကြွတော်မူပါဘုရား”
လို့ ကျကျနန ပန်းခင်းထားတဲ့လမ်းအတိုင်း
လက်အုပ်ချီပင့်သွားတယ်။ “ဒီနေရာသီတင်း
သုံးတော်မူပါဘုရား” လို့လျှောက်၊ သေသေ
ချာချာ ဦးသုံးကြိမ်ချ ကန်တော့ပြီးတော့ မွန်
မြတ်တဲ့ ဆွမ်းခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို အရိယာ
သံဃာဂုဏ်အာရုံပြုပြီး ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ
လှူတယ်။ ဆွမ်းကပ်ပြီး ပြန်သွားတော့လဲ
ဒီကိုယ်တော်ကြီးကို အိမ်ပေါက်ဝထိ လက်

နုလုံးသားဝယ် ဘုရားတည်

၆၉

အုပ်ချီ ကျကျနနလိုက်ပို့ပြီး အိမ်ထဲပြန်ဝင်
ခဲ့တယ်။

ကိုယ်တော်ကြီးက “ဒီဒကာကြီးတော့
ငါ့ကို အသဲစွဲကြည်ညိုသွားပြီ”လို့ သူ့ကိုယ်
သူ အတော်အထင်ကြီးသွားသတဲ့။ ညနေကျ
တော့ ကျောင်းမှာ ဆောင်ရွက်စရာကိစ္စ
တစ်ခုရှိလို့ ပေါက်တူးလိုတာနဲ့ မနက်ကဆွမ်း
ကပ်တဲ့ဒကာကြီးအိမ်သွားပြီး အလှူခံပါတယ်။
ဒကာကြီးကမြင်တော့ ပေါက်တူးကို ခြေမနဲ့
ညှပ်ပေးပြီး “ရော့-ယူသွား၊ နောက်ထပ်မလာ
နဲ့”လို့ ပြောလွှတ်လိုက်တယ်။ ကိုယ်တော်ကြီး
အတော်မျက်နှာပျက် အရှက်ရသွားတယ်။
မနက်က ဒီကိုယ်တော်ကြီးကို ဆွမ်းကပ်

တာက သံဃာကစေလွှတ်တဲ့ သံဃာ့ကိုယ်
စားလှယ်ဖြစ်လို့ သံဃာ့ဂုဏ်အာရုံပြုပြီး ရိရိ
သေသေလှူခဲ့တာပါတဲ့။ ညနေကျတော့
သံဃာက စေလွှတ်တာမဟုတ်ပဲ သူ့ကိစ္စနှင့်
သူလာခဲ့တာလဲတစ်ကြောင်း၊ ဒီကိုယ်တော်
ကြီး ဘာအကျင့်မှမရှိမှန်း သိထားတာလဲ
တစ်ကြောင်းကြောင့် နှိပ်ကွပ်တဲ့အနေနဲ့ ဒီ
ကိုယ်တော်ကြီးနားလည်သွားအောင်လို့ မရိ
မသေပေးတာပါတဲ့။ နှလုံးသား ဘုရားတည်
ထားသူဆိုတော့ ကာလ၊ ဒေသ၊ ပုဂ္ဂလကို
ချင့်ချိန်တတ်တယ်ပေါ့။

ဒါကြောင့် တရားအမြင်ပြတ်သားမှလဲ
သံဃာအပေါ် အမြင်ရှင်းမှာဖြစ်တယ်။ နှလုံး

နလုံးသားဝယ် ဘုရားတည်

၇၁

သား ဘုရားတည်တတ်ရင် သံဃာလဲတည်
တတ်ပြီးသားပါ။ ကောင်းမှုမျိုးစေ့ ကြဲချစိုက်
ပျိုးရာ သံဃာအပေါ်အမြင်ပြတ်သားပြီး ဒါန
ကိုဒါနနှင့်တူအောင် လုပ်တတ်မယ်။ သီလ
သမာဓိ ပညာကို လေးလေးနက်နက် အစစ်
အမှန်ဖြစ်အောင်လုပ်တတ်မယ်။ ဓမ္မအစွမ်း
ကြောင့် ရုပ်ပွားဆင်းတုစေတီကိုလဲ အသက်
ဂုဏ်သွင်းတတ်တယ်။ ဒုဿီလရဟန်းကို
တောင် သံဃာ့ဂုဏ်သွင်းပြီး ကောင်းမှုရအောင်
လိမ္မာပါးနပ်စွာယူတတ်ပါတယ်။ တရားအမြင်
ရှင်းသူတိုင်း လိမ္မာပါးနပ် ကျွမ်းကျင်စမြဲပါ။

၆။ နှလုံးသားဝယ် ဘုရားတည်၊

(၄)သွယ်အကျိုးရ

- ဇိ ပညာကြီးလတ်၊ ဘုရားမြတ်၊
ဆည်းကပ်သူလဲ ဉာဏ်ကြီးပါ။
- ဇိ အပူကင်းစင်၊ ဘုရားရှင်၊
ဦးတင်သူလဲ အပူကွာ။
- ဇိ တန်ခိုးကြီးငြား၊ မြတ်ဘုရား၊
လေးစားသူလဲ တန်ခိုးဖြာ။

နှလုံးသားဝယ် ဘုရားတည်

၇၃

ဇွဲ ရပ်ဆင်းသပ္ပာယ်၊ အံ့ဩဖွယ်၊

ကိုးကွယ်သူလဲ အေးချမ်းပါ။

ဇွဲ နှလုံးသားဝယ်၊ ဘုရားတည်(တယ်)၊

တကယ်စွမ်းတဲ့ လူသားပါ။

ဇွဲ လူ့၏စွမ်းအား၊ မြတ်တရား၊

စိတ်ထားကောင်းဖို့ လိုရင်းပါ။

(၁) ဘုရားရှင်ဟာ တရားလုံးစုံ အကုန်သိ
မြင်တော်မူတဲ့ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကို ရရှိ
ထားတာဖြစ်လို့ ဉာဏ်အကြီးမားဆုံးဖြစ်ပါ
တယ်။ ဉာဏ်ကြီးမားထူးချွန်တဲ့ ဘုရားဂုဏ်
အာရုံပြုပူဇော်သူ (နှလုံးသားဘုရားတည်သူ)
ဟာလဲ ဉာဏ်ကြီးခြင်းအကျိုးရပါတယ်။ ဘုရား
ရှိခိုးပူဇော် အာရုံပြုကြတာဟာ ဘုရားထံက

ဉာဏ်ဓါတ်တွေကူးယူကြတာပါ။ မြစ်ထဲ
 ချောင်းထဲ တွင်းထဲ ကန်ထဲမှာရှိတဲ့ ရေချိုရေ
 ကောင်းတွေ ကိုယ့်နေအိမ်ရောက်အောင် အိုး
 ပုံးနဲ့ ခပ်ယူတာနှင့်တူပါတယ်။ သဒ္ဓါ ပညာ
 သတိ အိုးပုံးနဲ့ ဉာဏ်ဓါတ်တွေခပ်ယူတာ၊
 သဒ္ဓါ ပညာ သတိ ပိုက်လိုင်းနဲ့ ဉာဏ်ဓါတ်
 တွေ သွယ်ယူကြတာ၊ ပညာကြီးတာက
 နောက်ဘဝထိမစောင့်ပါဘူး။ ဒီဘဝမှာပဲ
 ပညာဓါတ်တွေ ကူးယူနိုင်သလောက် ဉာဏ်
 ကြီးနိုင်ပါတယ်။ ဘုရားကိုအာရုံပြုလို့ ပေါ်
 လာတဲ့သမာဓိဟာလဲ စစ်မှန်လေးနက်တဲ့
 ဉာဏ်ပညာကို ဖော်ထုတ်ပေးနိုင်ပါတယ်။
 ဘုရားဆိုတာ ဒုက္ခလွတ်ကြောင်းနည်း

နလုံးသားဝယ် ဘုရားတည်

၇၅

လမ်းကောင်းကိုသိဖို့၊ ဖြစ်လိုရာဖြစ်နိုင်ကြောင်း
လမ်းကောင်းကိုသိဖို့၊ တကယ့်အရေးကျတော့
ကိုယ့်ဟာကိုယ်ကယ်တင်နည်းကိုသိဖို့၊ အသိ
ဉာဏ်တွေ ရရှိတိုးပွားဖို့သာ ပွင့်တော်မူခဲ့တာ
ပါ။

ပြီးတော့ ကျင့်ကြံကြိုးကုတ် အလုပ်လုပ်
ပုံ၊ အားထုတ်ပုံ၊ ဘဝအသုံးချပုံနည်းလမ်း၊
ဘေးကင်းရာနှင့် ဘေးရန်ကင်းကြောင်းနည်း
လမ်း၊ သံသယပျောက်ပြီး အမှန်ဘဝရောက်
ကြောင်းနည်းလမ်း၊ ဆင်းရဲသူများ ချမ်းသာပွား
ကြောင်းနည်းလမ်း၊ သစ္စာ၄-ပါး အမှန်တရား
သိကြောင်းနည်းလမ်းအတွက် အသိဉာဏ်ပွား
စေဖို့ ဘုရားပွင့်လာတာပါ။ ဘုရားဟာ ကယ်

၇၆

တိပိဋကယောဆရာတော် ၏

တင်ရှင်၊ ဖန်ဆင်းရှင်တော့မဟုတ်ပါဘူး။ လုပ်
ပိုင်ခွင့်ကို အပ်နှင်းပေးခြင်း၊ လမ်းဖွင့်ပေးခြင်း
သာ ဖြစ်ပါတယ်။

ပြီးတော့လဲ လုပ်သင့်တာလုပ်ရင် ဖြစ်
သင့်တာ ကေန့်ဖြစ်ရမှာဖြစ်ကြောင်း၊ ဖြစ်သင့်
တာဖြစ်ချင်ရင် လုပ်သင့်တာ ကေန့်လုပ်ရမှာ
ဖြစ်ကြောင်း အကြောင်းနှင့်အကျိုးကို တိုင်း
တာပြပြီး အသိဉာဏ်ဖြစ်ပေါ်တိုးပွားအောင်
လမ်းဖွင့်ပေးခဲ့ပါတယ်။

ရုပ်ပွားဆင်းတုများဟာ သက်မဲ့ရုပ်ပစ္စည်း
များနဲ့ အတုထုလုပ်ထားတာဖြစ်လို့ အထိန်း
အသိမ်းမတတ်သလောက် ဟောင်းနွမ်းညစ်
ပေပျက်စီးသွားနိုင်သော်လဲ တရားနဲ့အသက်

နလုံးသားဝယ် ဘုရားတည်

၄၄

ဂုဏ်သွင်းထားတဲ့ ဗုဒ္ဓရဲ့စွမ်းအားတွေကတော့
ဟောင်းနွမ်းညစ်ပေ ပျက်စီးမသွားနိုင်ပါဘူး။
လိုရင်းကတော့ အသိပါပဲ။ ဗုဒ္ဓရဲ့စွမ်းအားကုန်
သွားလို့ သာသနာကွယ်တာ မဟုတ်ပါဘူး။
ထိုက်တန်သူ သုံးစွဲတတ်သူ မရှိတော့လို့သာ
သာသနာကွယ်ရတာပါ။

၇။ အသိဉာဏ်ဖြင့် လှုပ်ပိုင်ခွင့် လမ်းပွင့်ထူးခြားလာ

ဒါ့ကြောင့် ဉာဏ်ကြီးရှင်ဘုရားဂုဏ်ကို
အာရုံပြုပြီး နှလုံးသားဘုရားတည်ရင် အဲဒီ
ပုဂ္ဂိုလ် ဉာဏ်ကြီးပါတယ်။ ဘုရားလက်ထက်
ရွာတန်းရှည်မြို့ကလေးမှာ ရန်သူလက်ထဲ
ရောက်ခါနီးဆဲဆဲ မောင်ကံဆိုးဘဝက ရတနာ
သုံးပါးအစွမ်းနဲ့ တက်လာတဲ့ မောင်သက်တိုး

နှလုံးသားဝယ် ဘုရားတည်

၇၉

(အာယုဝဇန)ဟာ သိတတ်တဲ့အရွယ်ကစ
မိဘကျေးဇူးကြောင့် နှလုံးသား ဘုရားတည်
တတ်ခဲ့တယ်။ ၇- နှစ်၊ ၈-နှစ်အရွယ်လောက်
မှာ ဘုရားထံက တရားနာရတော့ ဉာဏ်ကြီး
သူပီပီ ခန္ဓာဉာဏ်စိုက် ပွားများရင်းနာခဲ့လို့
သောတာပန်ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။

ပြီးတော့ ရာဇဂြိုဟ်သူဌေးအိမ်က ကျွန်မ
ကလေး မပြည့်စုံ(ပုဏ္ဏား)ဟာလဲ ရာဇဂြိုဟ်
သူဌေးအိမ်မှာအလုပ်လုပ်တဲ့အခါ ရတနာ
သုံးပါးကိစ္စကိုဆောင်ရွက်ရင်း နှလုံးသား ဘုရား
တည်တတ်လို့ ဘုရားထံက တရားနာရတော့
ဉာဏ်ကြီးတဲ့ကြောင့် သောတာပန်ဖြစ်ခဲ့ရ
တယ်။

မောင်ရွှေချော(မဋ္ဌကုဏ္ဍလီ)ဟာ အသက်
ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ်နဲ့ အပြင်းအထန်မကျန်းမမာ
ဖြစ်ခဲ့တယ်။ သူ့အဖေဦးရွှေတွန့်ဟာ ပစ္စည်း
အလွန်ပေါများပြည့်စုံပေမယ့် အလွန်နုမြော
ပါတယ်။ သူ့အမေဒေါ်ရွှေညွန့်က မနုမြော
တတ်ပေမယ့် ဦးရွှေတွန့်ကို မကျော်လွန်နိုင်
ပါဘူး။ သားလေးက ဒီတစ်ယောက်ပဲရှိတာ၊
ဒါတောင် သားကို သားလို မချစ်တတ်ပါဘူး။

သားမကျန်းမာတာ ဆေးဝါးကုသမပေး
ရုံသာမက လူမမာလာမေးသူတွေ အိမ်ထဲက
ပစ္စည်းတွေ မြင်မှာစိုးလို့ သေလုမျောပါးသား
လူမမာမောင်ရွှေချောကို အိမ်အပြင်ဖက်
ထုတ်ထားခဲ့ပါတယ်။ ဒီလောက် တာဝန်မဲ့

နုလုံးသားဝယ် ဘုရားတည်

၈၁

လွန်းပြီး ဝတ္တရားပျက်ကွက်လှတဲ့ အဖေမျိုး
သံသရာမှာ တွေ့ရမှာကြောက်စရာပဲ။

ဒီအကြောင်း ဘုရားသိတော်မူတော့ ကြွ
လာတော်မူပြီး ရွှေချောကလေး သိမြင်ရ
လောက်အောင် ရောင်ခြည်တော်လွှတ်ပေး
တယ်။ ရွှေချောဟာ သေခါနီးတစ်ခဏ
ကလေးမျှသာ ကြည်ညိုစိတ်ဖြစ်လိုက်ရပြီး
သေသွားပါတယ်။

တစ်ခဏမျှသာ နုလုံးသားဘုရားတည်
လိုက်ရတဲ့အစွမ်းကြောင့် တာဝတိံသာမှာဉာဏ်
အလွန်ကြီးတဲ့နတ်သားသွားဖြစ်တယ်။ နတ်
သားဘဝနဲ့ ဘုရားထံကတရားနာလိုက်ရတော့
သောတာပန်ဖြစ်သွားတယ်။ နုလုံးသား ဘုရား

တည်ရတဲ့ အကျိုးဂုဏ်အင်အာနိသင်တွေက
တော့ အားရကျေနပ်ဖွယ်သိပ်ကောင်းတယ်။

ဘုရားလက်ထက်က ထေရိကာအိမ်ရှင်မ
ဟာ သိတတ်တဲ့အရွယ်ကစ နှလုံးသား ဘုရား
တည်သူဖြစ်ပါတယ်။ အိမ်ထဲကအလုပ်အား
လုံး တရားအလုပ်နှင့် တစ်သားတည်းပေါင်း
ထားတယ်။ မီးဖိုချောင်ထဲ ထမင်းဟင်းချက်
ရင်း မီးပူရေပူဒဏ်ကြောင့် ဆန့်၊ ဟင်းသီးဟင်း
ရွက်တွေကျက်တာကို သက်သေအရာထား
ပြီး ခန္ဓာဉာဏ်စိုက် ဝိပဿနာပွားခဲ့တာ မီးဖို
ချောင်ထဲမှာပဲ အနာဂါမ်ဖြစ်ခဲ့ပြီး သာသနာဝင်
ဆက်အားထုတ်တော့ ရဟန္တာထေရီမ ဖြစ်ခဲ့
တယ်လို့ ဆိုတယ်။

နှလုံးသားဝယ် ဘုရားတည်

၈၃

ပြီးတော့ သီဟိုဠ်ကျွန်း ကဋုအန္ဓကာရ
ကျောင်းတိုက်ဆရာတော် အရှင်ဗုဿဒေဝဟာ
ဘုရားဂုဏ်ပွားထုံပြီး နှလုံးသားဘုရားတည်
ထားလေ့ရှိပါတယ်။ နေ့စဉ်စေတီရင်ပြင်ဘုရား
ဝတ်ပြု တံမြက်လှည်းနေကျပါ။ တစ်နေ့တော့
မာရ်နတ်ဖန်ဆင်းပြတဲ့ ဘုရားရဲ့ပုံတော်ကိုမြင်
ရလို့ သဒ္ဓါပီတိသမာဓိကိုအခြေခံပြီး ဝိပဿနာ
ပွားလိုက်တာ ရဟန္တာဖြစ်သွားခဲ့ရပါတယ်။

စွမ်းအားပြည့်ဝပြီးသားရတနာကို ကိုယ်
က ယုံယုံကြည်ကြည်နဲ့သုံးတတ်ဖို့ပဲ လိုတယ်။
ရတနာကတော့ ရတနာအစွမ်းကို ပေးဖို့
အဆင်သင့်ပါ။

၈။ အပူကင်းဝေး အအေးခါတ်ထုံ စွမ်းအားစုံ

(၂) ဘုရားရှင်ဟာ ကိလေသာဆိုတဲ့
စိတ်ရဲ့အပူအခိုးအငွေ့တွေကို ဝါသနာနှင့်တကွ
အားလုံးပယ်ပြီးပါပြီ။ ဘုရားမှာ ဘာအပူမှမရှိ
တော့ပါဘူး။ ဘာအန္တရာယ်မှလဲ မရှိတော့ပါ
ဘူး။ နှောင့်ယှက်သူတွေရှိသော်လဲ ဘယ်သူမှ
အန္တရာယ်ဖြစ်အောင် မနှောင့်ယှက်နိုင်ပါဘူး။

နလုံးသားဝယ် ဘုရားတည်

၈၅

အပူငြိမ်းလို့ အန္တရာယ်လွတ်ကင်းပြီးတဲ့ ဘုရား
ဂုဏ်အာရုံပြုပြီး ပူဇော်တတ်ရင် နလုံးသား
ဘုရားတည်တတ်ရင် အပူလဲကင်း အန္တရာယ်
ဘေးရန်လဲ လွတ်မှာသေချာပါတယ်။

မြန်မာရာဇဝင်မှာ ဟံသာဝတီ ပဲခူးခေတ်
က “တလထော်”ဆိုတဲ့ မွန်အမျိုးသမီးလေး
ရှိခဲ့ဖူးတယ်။ ငယ်ရွယ်စဉ် သိတတ်တဲ့အရွယ်
ကစပြီး ရတနာသုံးပါး ကြည်ညိုမြတ်နိုးဆည်း
ကပ်တတ်တယ်။ နလုံးသား ဘုရားတည်တတ်
တယ်။ မေတ္တာလဲ ကောင်းကောင်းပို့တတ်
တယ်။ အရွယ်ရောက်တဲ့အချိန်မှာ တိုင်းပြည်
အုပ်ချုပ်သူက မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ တိဿမင်းပါ။ ဗုဒ္ဓ
ဘာသာဝင်တွေကိုးကွယ်တဲ့ ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားဆင်း

၈၆

တိပိဋကယောဆရာတော် ၏

တုတွေကို ဖျက်ဆီးပစ်၊ ရေထဲလွှင့်ပစ်တယ်။ သူ့မှာ ဓမ္မစွမ်းရည်၊ ဓမ္မမျက်လုံးမရှိတော့ လူကထုလုပ်ထားတဲ့အရုပ်လောက်ပဲ သူက မြင်တယ်။ နှလုံးသား ဘုရားတည်နိုင်စွမ်း မရှိဘူး။ သူက ဒီလောက်ပဲမြင်တော့ ဒီလိုပဲ လုပ်မှာပါ။

အဲဒီလိုလွှင့်ပစ်တဲ့ ရုပ်ပွားဆင်းတုတွေ ကို တလထော်က ကောက်ယူကိုးကွယ် ပူဇော်တယ်။ သူ့မှာ ဓမ္မအမြင်ပြတ်သားတော့ အရုပ်လို့မမြင်ဘူး။ ဘုရားလို့ပဲမြင်တယ်။ နှလုံး သားမှာ ရဲရဲဘုရားတည်တယ်။ ဒီအကြောင်း ကို တိဿမင်းကြီးကြားတော့ သူ့ကို ဆန့် ကျင်ဖက်လုပ်တယ်ဆိုပြီး ဒေါသအမျက်ထွက်

နှလုံးသားဝယ် ဘုရားတည်

၈၇

လွန်းလို့ တလထော်ကိုအဖမ်းခိုင်းပြီး သေဒဏ်
ပေးလိုက်တယ်။

ဆင်နှင့်နင်းသတ်ခိုင်းတော့ ဆင်နှင့်တကွ
တာဝန်ရှိသူအားလုံးအပေါ် “တလထော်” က
မေတ္တာလဲပို့၊ နှလုံးသားမှာလဲ ဘုရားတည်
ထားလိုက်တယ်။ ဆင်ကြီးတွေ လုံးဝမနင်း
ရဲ၊ အနားတောင်မကပ်ရဲ၊ မီးရှို့အသတ်ခိုင်း
ပြန်တော့ မီးလုံးဝမကူး၊ တွင်းတူးပြီး တွင်းထဲ
မြှုပ်သတ်မယ်လုပ်ပြန်တော့ ဘယ်လိုမှ သတ်
လို့မရ၊ ဒါကြောင့် လွှတ်ပေးလိုက်ရတယ်။
တိဿမင်းကြီးတောင်မှ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကိုစွန့်ပြီး
သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဖြစ်သွားရတယ်ဆိုပဲ။

ကာယအားချင်းယှဉ်ရင်တော့ နှိပ်စက်

သူအားလုံး အားကောင်းသူယောက်ျားတွေ
ချည်းပါ။ ဓမ္မအားချင်းယှဉ်လိုက်တော့ မိန်း
ကလေးရဲ့နှလုံးသားက ယှဉ်မရအောင် သာ
လွန်ထူးဆန်းနေပါတယ်။ မိန်းကလေးတစ်
ယောက်ရဲ့ နှလုံးသား ဘုရားတည်တဲ့အစွမ်း
ကြောင့် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိရှင်ဘုရင်ကြီးတောင် သမ္မာ
ဒိဋ္ဌိဖြစ်သွားရပါသတဲ့။

လောကမှာ မီးနှင့်ရေ ယှဉ်လိုက်ရင် ရေနဲ့
မီးကိုငြိမ်းသတ်ရသော်လဲ ရေများမှ လက်
လဲဦးမှ ရေက မီးကိုနိုင်တာပါ။ မီးများလို့
လက်လဲဦးပြန်ရင်တော့ မီးက ရေကိုနိုင်ပြန်
တာပဲ။ မျက်မြင်အားဖြင့် နေ့စဉ် မီးဖိုချောင်
ထဲမှာ မီးက ရေကိုအနိုင်ယူတဲ့ပွဲတွေ ဆင်နွှဲ

နလုံးသားဝယ် ဘုရားတည်

၈၉

နေကြတာ တွေရမှာပါ။

ရေလက်ဦးမှ များလဲများမှ ရေကမီးကို နိုင်သလို တရားလဲလက်ဦးမှ များမှ အပူ အန္တရာယ်မျိုးစုံကို နိုင်မှာဖြစ်ပါတယ်။ ခွေးဆိုး၊ မြွေဆိုး၊ ကျွဲဆိုးစတဲ့အန္တရာယ်တွေ ချောက် တာတောင်မှ တုတ်တို့ ခဲတို့ ကိုင်ချောက် ရသေးတယ်ဆိုရင် လောကအန္တရာယ် အပူ မျိုးစုံကို ချောက်ချင်ရင်လဲ ဘုရား တရား ခဲ တုတ် လက်နက်ကို လက်ဦးအောင်ကိုင်ထား မှ စိတ်ချရမှာပါ။

ဘုရားလက်ထက်က ဗန္ဓုလစစ်သူကြီး ကတော် မဇ္ဈိကာဟာ ၃၃-လောင်းပြိုင် ဉာတိ ဗျဿနကြောင့် အပူမီးမလောင်ရအောင်

၉၀

တိပိဋကယောဆရာတော် ၏

ကုဋေမပျက် ထိန်းနိုင်ခဲ့တယ်။ နှလုံးသား
ဘုရားတည်တဲ့ အစွမ်းကြောင့်ပါပဲ။

ဘုရားလက်ထက်ကပဲ ပသေနဒီကော
သလမင်းကြီးရဲဝန်ထမ်း ဦးဉာဏ်ထူးဟာ
တရား မကြာမကြာ နာကြားထားတော့ ဓမ္မ
အမြင်ရှင်းသူဖြစ်လို့ နှလုံးသားဘုရားတည်
တတ်တယ်။ မေတ္တာကောင်းကောင်းပွားတတ်
တယ်။ ဘယ်အလုပ်တွေ ဘယ်လောက်ပဲ
အရေးကြီးကြီး ဘုရားတရားက ရှေ့ကအမြဲ
ပါ။ မေတ္တာလက်ဦးပြီးသားပါ။ အလုပ်များပေ
မယ့် ဘယ်တော့မှမရှုပ်ပါ။

တရားနဲ့အညွန့်တလူလူလွှင့်ထူနိုင်မှ “လူ”
ဖြစ်ပါတယ်။ ရှိသမျှနဲ့ပူလောင်နေရင် “လူ”

နလုံးသားဝယ် ဘုရားတည်

၉၁

မဟုတ်ပါဘူး။ “ပူ” တွေပဲဖြစ်သွားမှာပါ။ ပြီး
တော့ ဆင်းရဲအန္တရာယ် လောကဓံတွေက
လက်မဦးသေးခင် တရားလက်ဦးနေတာကပဲ
အမြဲအေးချမ်းနိုင်ပါတယ်။

မျက်ရည်ပေါက်ပေါက် ကျရလောက်
အောင် မရှူနိုင် မရှိုက်နိုင်ဖြစ်လောက်အောင်
ဆင်းရဲဒုက္ခ လောကဓံတွေကြုံရခါမှ လူတန်
ဖိုးကျဆင်းသွားခါမှ “ဟိုကယ်တော်မူပါ”
“ဒီကယ်တော်မူပါ” လို့ ကယောင်ကတမ်းနဲ့
အားကိုးရာရှာရတာဟာ အောက်ကျပြီး ယုတ်
ညံ့လွန်းလှပါတယ်။ နေ့စဉ် ပြုံးလို့ဖြစ်တုန်း
ဘုရား တရားလက်ဦးနေတာကပဲ ကောင်းပါ
တယ်။ ကိုယ့်ရဲ့အောင်လံဟာ လွှင့်လို့ဖြစ်

တုန်း လွှင့်နေရမှာပါ။

ဦးဉာဏ်ထူးဟာ ဒီအတိုင်းပဲ အမြင်ရှင်း
ထားသူဖြစ်လို့ နေ့စဉ် ဘုရား တရား လက်ဦး
နေပါတယ်။ တစ်ချိန်ကျတော့ ရှင်ဘုရင်က
ဦးဉာဏ်ထူးကို သဘောကျလွန်းလို့ ရာထူး
တွေတိုးပေးပြီး ထူးထူးခြားခြား ချီးမြှောက်
ပေးလိုက်တယ်။ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်တွေက
မနာလို မုန်းတီးကြလို့ ရှင်ဘုရင်နှင့်ကွဲအောင်
ယုတ္တိမျိုးစုံပြ ကုန်းတိုက်ကြပါရော။

ရှင်ဘုရင်က အရမ်းယုံပြီး ဒေါသအမျှက်
ထွက်လွန်းလို့ ဟုတ်မဟုတ် အမှန်သိအောင်
စစ်ဆေးဖို့တောင် အချိန်မပေးနိုင်တော့ပဲ
ဦးဉာဏ်ထူးကို အလုပ်ဖြုတ်ထောင်ချလိုက်

နလုံးသားဝယ် ဘုရားတည်

၉၃

တယ်။ စိတ်ကောင်းရှိသူ တရားပိုင်ရှင်အတွက်
အဆိုးလောကဓံမှန်သမျှ အပေါ်တက်ဖို့ တွန်း
အားတွေချည်းသာ ဖြစ်တတ်တယ်။ အများ
အတွက်ဝိပတ္တိဟာ သူ့အတွက်တော့ သမ္မတ္တိ
ဆိုက်နေတတ်တယ်။

ဦးဉာဏ်ထူးဟာ အပြုံးတောင်မပျက်၊
ဒါမျိုးမတွေ့မီ ထုံနေအောင် ကြိုတင်လေ့ကျင့်
ထားပြီးသား၊ ရှင်ဘုရင်နှင့်တာဝန်ရှိသူတွေ
လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်တွေကို စူးစူးစိုက်စိုက်မေတ္တာ
လဲပို့၊ နလုံးသားမှာလဲဘုရားတည်လို့ သမာဓိ
ကို အခြေခံပြီး ဝိပဿနာပွားလိုက်တာ
ထောင်ထဲမှာပဲ သောတာပန်ဖြစ်သွားတယ်။

မေတ္တာအစွမ်းကြောင့် ရှင်ဘုရင်က

ချက်ချင်းအလွတ်ခိုင်းပြီး တောင်းပန်တယ်။
 ခါတိုင်းထက်ပိုပြီး ချီးမြှောက်လိုက်တယ်။
 လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်တွေအားလုံး လာရောက်
 ဝန်ချတောင်းပန်ကြတယ်။ လောကကိုနိုင်တဲ့
 အရာဟာ တရားကလွဲလို့ ဘာမှမရှိပါဘူး။

ကဋ္ဌဗ္ဗရရွာသူ မကြည်အေးလဲ နှလုံးသား
 ထဲ အမြဲဘုရားတည်ထားသူ၊ သတိစွဲမြဲသူ
 ဖြစ်တယ်။ ကလေးထိန်းတာတောင်မှ သတိ
 ဉာဏ်နဲ့ တရားလမ်းကြောင်းပေါ်တင်ပြီး နိဗ္ဗာန်
 ရောက်ကြောင်း တရားကောင်းအဖြစ် ပြောင်း
 ယူတတ်သူပါ။ တစ်နေ့တော့ တရားပွဲရှိလို့
 သားငယ်ကိုပါခေါ် အနားမှာသိပ်ပြီး တရား
 နာနေတယ်။ ခန္ဓာမှာဉာဏ်စိုက်ပြီး စိတ်ပါ

နှလုံးသားဝယ် ဘုရားတည်

၉၅

လက်ပါ အကျင့်နှင့်ပေါင်းစပ်ထားတယ်။ သား
ငယ်အပေါ် မြွေဆိုးတက်ကိုက်ပြီး သားငယ်
မြွေဆိပ်တက်လို့ မေ့မျောနေတာတောင်မှ
သတိမလွတ်ရှုမှတ်ရင်း တရားနာနေလိုက်တာ
သောတာပန်ဖြစ်သွားတယ်။ မေ့မျောနေတဲ့
သားငယ်ကိုလဲ သစ္စာဆိုပြီးမြွေဆိပ်ပြေပျောက်
သွားအောင် ဆောင်ရွက်ပေးလိုက်တယ်။ သား
အမိနှစ်ယောက်လုံး ဘေးရန်အပူငြိမ်းပြီး ချမ်း
သာသွားကြပါတယ်။ နှလုံးသား ဘုရားတည်
တဲ့အစွမ်းကြောင့်ပါ။

ဘုရားလက်ထက်က မစန္ဒာဆိုတဲ့ လလိုပဲ
အမြဲအေးချမ်းအောင်နေတတ်တဲ့ အမျိုးသမီး
တစ်ဦးရှိခဲ့ဖူးတယ်။ သိတတ်တဲ့အရွယ်ကစ

နှလုံးသားမှာ ဘုရားတည်နေသူပါ။ သူများတွေ
က ပွဲရှိလို့ ပွဲကြည့်ခေါ်ကြပေမယ့် “ဇာတ်ခုံ
ပေါ်ကပွဲဆိုတာ အိမ်ထဲကအကြောင်းအရာ
တွေ ကိုယူပြီးပြတာပါ။ သူများပွဲတွေကြည့်
မယ့်အစား ကိုယ်ပွဲကိုယ်ကြည့်တာကပဲ ငြိမ်း
အေးနိုင်ပါတယ်” လို့ အမြင်ရှင်းရှင်းနဲ့ ဘယ်
တော့မှ ပွဲကြည့်မလိုက်ခဲ့ဘူး။ အရွယ်ရောက်
တော့ မိဘများက သူဌေးသားတစ်ဦးနှင့် နေရာ
ချပေးလိုက်တယ်။ မကြာခင် သူ့ခင်ပွန်း သူ
ဌေးသားက မစန္ဒာကို အပြီးအပိုင်စွန့်ခွာသွား
တယ်။ မစန္ဒာဟာ အပြုံးလဲမပျက်၊ လူခြေ
လဲ မပျက်ပါ။

လောကလူတွေ ထမင်းဟင်းချက်တဲ့အခါ

နလုံးသားဝယ် ဘုရားတည်

၉၇

မီးကိုသုံးကြရသော်လဲ လောင်ကျွမ်းသွား
 အောင် ရှိပစ်ဖို့တော့မဟုတ်ပါ။ ရင့်ကျက်
 အောင် စနစ်တကျ ချက်ပြုတ်အသုံးချခြင်း
 သာဖြစ်တယ်။ ဒါမျိုးလိုပဲ နေ့စဉ်လုပ်နေရတဲ့
 လူ့အလုပ်တွေဟာလဲ ပူလောင်အောင်ရှိမြှိုက်
 ဖို့မဖြစ်စေသင့်ပါ။ ဇနီး ခင်ပွန်း သားသမီးဆို
 တာလဲ ပူလောင်ဖို့မဖြစ်စေသင့်ပါ။ တရားပုံစံ
 နဲ့ရင့်ကျက်အောင် စနစ်တကျ အသုံးချတာပဲ
 ဖြစ်ရပါမယ်။ လိုရင်းကတော့ အသိသတိပါပဲ။

ဒါ့ကြောင့် မစန္ဒာဟာ “ဘယ်သူ့ကိုမှကိုယ်
 ပိုင်တာမဟုတ်တော့ ဘယ်သူပဲ ခွဲခွါသွားသွား
 တရားအဖေါ် ကိုယ်မှာကျန်ခဲ့ရင် ပြီးတာပဲ”
 လို့ အမြင်ရှင်းရှင်းနဲ့ သာသနာဝင်ပြီး တရား

၉၈

တိပိဋကယောဆရာတော် ၏

အားထုတ်လိုက်တာ ရဟန္တာဖြစ်သွားခဲ့ရတယ်။
နှလုံးသားဘုရားတည်နိုင်သူဟာ တကယ်ပဲ
အပူလဲငြိမ်းပြီး အန္တရာယ်မျိုးစုံလဲလွတ်မြောက်
ပါတယ်။

၉။ တရားတန်ခိုး စွမ်းအားတိုးက အောင်မြင်ရ

(၃) ဘုရားရှင်ဟာ တန်ခိုးအရှိန်အဝါ
အကြီးမားဆုံးဖြစ်လို့ နှလုံးသားဘုရားတည်သူ
ဟာလဲ တန်ခိုးကြီးရပါတယ်။ အကြံအစည်
ကောင်းတွေ ကြံစည်သလောက် ပေါက်
ရောက်အောင်မြင်ပါတယ်။ တရားကို တရား
လို စိတ်ဝင်စားသလောက် တရားကလဲ လူ

ကို အံ့သြဖွယ်ကောင်းလောက်အောင် တန်
ခိုးစွမ်းအား မြင့်တင်ပေးတတ်စမြဲပါ။

တရားမပါတဲ့လူဟာ ဘာတွေပဲရှိရှိ အတောင်
ကျိုးတဲ့ငှက်လိုပဲ၊ ဘာတန်ခိုးမှ မရှိတော့ဘူး။
တရားတောင်ပံနဲ့မပျံနိုင်တော့ပဲ ဘာစွမ်းအား
မှမပါတဲ့ခြေထောက်နှစ်ဖက်နဲ့သာ လှုပ်တုတ်
လှုပ်တုတ်နဲ့ ပူလောင်ပင်ပန်း ရှုပ်ထွေးစွာနဲ့
ရုန်းကန်ပြေးလွှားနေရမှာပါ။ တရားတန်ခိုး
တောင်ပံတပ်ဆင်ပေးမှ၊ တရားတောင်ပံ သန်
မာပြည့်စုံမှ ဒါန သီလ သမထ ဝိပဿနာပုံစံ
နဲ့ လိုရာပျံနိုင်တယ်။ ဆင်းရဲအန္တရာယ် အပူ
လွတ်အောင်လဲ ပျံသန်းပြနိုင်တယ်။

နုလုံးသားဘုရားတည်သူဟာ ဘုရား

နလုံးသားဝယ် ဘုရားတည်

၁၀၁

တရားတန်ခိုးများ ဓါတ်ကူးနေတာဖြစ်လို့ တန်
ခိုး အရှိန်အဝါကြီးပါတယ်။ ဘုရားလက်ထက်
က တေလပနာဠိနိဂုံးရွာကြီးမှာ ရုပ်ချောဆံပင်
ကောင်းပြီး ပစ္စည်းကြွယ်ဝတဲ့ ဂေါပလသူဌေး
သမီးရှိခဲ့ဖူးတယ်။ ငယ်ငယ်ကစ နှလုံးသား
ဘုရားတည်တတ်ပါတယ်။ အရွယ်ရောက်လို့
မိဖနှစ်ပါးကွယ်လွန်တဲ့အခါ ပစ္စည်းအားလုံး
ဆုံးရှုံးပြီး ဆင်းရဲမွဲတေသွားခဲ့တယ်။ ပစ္စည်း
ဗလာသုည ဖြစ်ခဲ့ရတယ်။

အိမ်ဖော်အမျိုးသမီးကို အဖော်လုပ်ပြီး
ဆင်းရဲပင်ပန်းစွာ နေရရှာတယ်။ သူဌေးသမီး
ဆိုတဲ့နာမည်ပဲ ကျန်တော့တယ်။ ပစ္စည်းတော့
လုံးဝမရှိတော့ဘူး။

ဒါပေမယ့် စိတ်မဆင်းရဲပါဘူး။ တရား
အစွမ်းကြောင့် စိတ်နှလုံးကြံ့ခိုင်ပါတယ်။ သူ
ဆင်းရဲမှန်းသိတော့ ပစ္စည်းရှိတဲ့သူဌေးသမီး
တစ်ဦးက သူ့ဆံပင်ကို တစ်ထောင်ပေးဝယ်ခဲ့
ပေမယ့် မိန်းမတို့ရဲဘုန်းကျက်သရေ အရုံးမခံ
ချင်လို့ မရောင်းခဲ့ပါဘူး။

အရှင်မဟာကစ္စည်းအမှူးရှိတဲ့ ရဟန္တာ
ဂ-ပါး အိမ်ရှေ့ကြွလာခိုက် ပင့်လျှောက်လို့
အိမ်ပေါ်ကြွလာကြတယ်။ မိမိမြတ်နိုးလှတဲ့
ဆံပင်ကိုဖြတ်၊ ဂ-ကျပ်နဲ့ရောင်းလိုက်တယ်။
ဂ-ကျပ်တန်ဆွမ်း အမြန်စီမံပြီး ရဟန္တာဂ-ပါး
အား သံဃာ့ဂုဏ်အာရုံပြု လှူလိုက်ပါတယ်။
ဆံပင်ရောင်းရုံကလွဲလို့ ဆွမ်းလောင်းလှူနိုင်ဖို့

နလုံးသားဝယ် ဘုရားတည်

၁၀၃

အခြားနည်းလမ်းမရှိတော့တဲ့အတွက် တစ်
ထောင်ပေးလာဝယ်ဘူးတဲ့ဆံပင်ကို ဂ-ကျပ်နဲ့
ရောင်းပြီး အလှူလုပ်လိုက်ရတာပါ။ လောက
ဘုန်းထက် ဓမ္မဘုန်းက မြင့်မြတ်တာကို သိ
ထားလို့လဲ ဖြစ်ပါတယ်။

စေတနာပြတ်သားလွန်းလို့ ဖြတ်ထားတဲ့
ဆံပင် ချက်ချင်းပြန်ပေါက်ပြီး ပင်ကိုယ်အတိုင်း
ဖြစ်သွားရုံမက စည်းစိမ်ဥစ္စာ တစ်ဟုန်ထိုးတိုး
တက်ပြည့်စုံသွားခဲ့ပါတယ်။ နိမ့်လိုက်မြင့်လိုက်
မျက်လှည့်ပြနေတဲ့ လောကထဲမှာ တရားနဲ့ညှိ
ပြီးနေတတ်မှပဲ သက်သာငြိမ်းချမ်းခွင့် ရနိုင်ကြ
တာပါ။

မွန်တလထော်ရဲ့ သေဘေးနှင့် တုန်လှုပ်

ချောက်ချားဖွယ်အန္တရာယ်မှ အံ့ဩဖွယ်
 ကောင်းလောက်အောင် လွတ်မြောက်သွား
 တာဟာလဲ နှလုံးသားဘုရားတည်တဲ့ အံ့ဖွယ်
 တန်ခိုးစွမ်းအားကြောင့်ပဲဖြစ်ပါတယ်။ ပုဂံ
 ရာဇဝင်လာမိဖုရားစောလုံရဲ့ ဂုဏ်တော်တန်ခိုး
 အကြောင်းကိုလဲ ကြားဖူးကြပြီးသားဖြစ်မှာပါ။

ဘုရားလက်ထက်က မဟာကပ္ပိနမင်းနှင့်
 အနော်ဇောမိဖုရားတို့ဟာ “ဗုဒ္ဓ ဓမ္မ သံဃ”
 ဆိုတဲ့အသံကို ကုန်သည်တွေထံကကြားရတဲ့
 အချိန်ကစပြီး သဒ္ဓါ ပညာ သတိနဲ့မလွတ်
 တမ်း နှလုံးသားမှာ ဘုရားတည်ထားခဲ့ကြပါ
 တယ်။ ဘုရားထံသွားတော့ မြစ် ၃-တန်ကို
 လှေမစီးပဲ မြင်းစီးပြီးကူးခဲ့ကြတယ်။ အဲဒါလဲ

နလုံးသားဝယ် ဘုရားတည်

၁၀၅

တန်ခိုးပါပဲ။ ဘုရားထံရောက် သာသနာဝင်ပြီး
တရားအားထုတ်ကြတော့ ၂- ဦးလုံး ရဟန္တာ
ဖြစ်ခဲ့ကြပါတယ်။

အိပ်မရ စားမရ စိတ်ချောက်ချားပူလောင်
နေတဲ့ ဘုရင်အဇာတသတ်ရဲ့ အပူငြိမ်းပြီး
အဝီစိငရဲက ကွင်းလုံးကျွတ် လုံးဝလွတ်
မြောက်သွားတာမျိုး၊ ငရဲအသေးစားလေးမှာ
နှစ်ပေါင်းခြောက်သောင်းမျှသာ ခံရလောက်
အောင် လျော့ပေါ့ခွင့်ရသွားတာမျိုးဟာလဲ
သဒ္ဓါတရားထက်သန်ပြင်းပြစွာနဲ့ နှလုံးသား
ဘုရားတည်တဲ့စွမ်းအားတန်ခိုးကြောင့်ပါ။

စွမ်းအားတန်ခိုးတော် အနန္တပိုင်ရှင်ဘုရား
ထံမှ သဒ္ဓါ ပညာ ပိုက်လိုင်းနဲ့သွယ်ပြီး ကိုယ့်

သန္တာန်စွမ်းအားရောက်အောင် ဓါတ်ကူးယူ
 ကြရမှာပါ။ ကူးယူနိုင်သလောက် အံ့ဖွယ်စွမ်း
 အားရဖို့ သေချာပေါက်ပါ။

ဝတ္ထုကာလကရွာသူ အမျိုးသမီးငယ်တစ်
 ဦးဟာ သူ့မိဘများက ဂိရိကဏ္ဍကကျောင်း
 ကို ညအခါ တရားနာသွားကြတော့ အိမ်
 စောင့်ကျန်နေခဲ့တယ်။ အိမ်တံခါးပေါက်ကနေ
 ပြီး လရောင်နဲ့ ဂိရိကဏ္ဍကကျောင်းရှိ တောင်
 ထိပ်စေတီကိုလှမ်းဖူးရင်း နှလုံးသား ဘုရား
 တည်နေလိုက်တာ ကောင်းကင်မြောက်တက်
 ပြီး သူ့မိဘထက်အရင် ကျောင်းကိုရောက်
 သွားသတဲ့။

၁၀။ ထည်ဝါလှစ အေးချမ်းရ

(၄) ပါရမီကံတော်အနန္တကြောင့် ရလာ
တဲ့ ဘုရားရှင်ရဲ့ ရုပ်ဆင်းသပ္ပိယ်တင့်တယ်
လှပမှုဟာ လူတွင်မက နတ်ဗြဟ္မာတောင်
ယှဉ်လို့မရပါဘူး။ ရုပ်ဆင်းတင့်တယ်လှပရတဲ့
အထဲမှာ စိတ်အပူအခိုးအငွေ့လုံးဝကင်းတာ
ကလဲတစ်ကြောင်း၊ သတ္တဝါအားလုံးတို့အပေါ်
အယုတ် အလတ် အမြတ်မရွေး မေတ္တာ

ကရုဏာ အအေးဓါတ်ဖြန့်ထားတာကလဲ
တစ်ကြောင်းတို့ကြောင့် တစ်နေ့လုံး မျက်စိ
မမှိတ်ပဲ ဖူးမြင်ရလို့တောင် မရိုးမဝနိုင်လောက်
အောင် တင့်တယ်သပ္ပာယ်လှပတယ်လို့ ဆိုပါ
တယ်။

လှပတင့်တယ်အေးချမ်းလှတဲ့ ဘုရားဂုဏ်
ကိုအာရုံပြုပြီး နှလုံးသားဘုရားတည်သူဟာလဲ
ရပ်လဲလှတယ်။ အေးချမ်းတယ်။ တင့်တယ်
ထည်ဝါတယ်။ လောကမှာ ရတနာနှင့်ဆက်
စပ်တဲ့ထည်ဝါမှုသာ အကြီးကျယ်အမြင့်မြတ်
ဆုံးပါ။

ဘုရားလက်ထက်က ကပိလဝတ်မြို့မှာ
မလေးလုံ(ဂေါပိကာ)ဆိုတဲ့ သဒ္ဓါတရားအလွန်

နှလုံးသားဝယ် ဘုရားတည်

၁၀၉

ကောင်းတဲ့ မင်းသမီးရှိတယ်။ နှလုံးသားဘုရား
တည်တဲ့စွမ်းအားကြောင့် တင့်တယ်ထည်ဝါ
တယ်။ ယောက်ျားဆုတောင်းပြီး ကောင်းမှုကို
စိတ်အားထက်သန်စွာလုပ်လို့ နောက်ဘဝ
တာဝတိံသာမှာ သိကြားမင်းရဲသားချော
ကိုဖိုးလုံ(ဂေါပက)နတ်သားဖြစ်တယ်။ ဉာဏ်
ကလဲကြီး ရုပ်ကလဲလှလိုက်တာတဲ့။

ဇေတဝန်ကျောင်းဒကာ အနာထပိဏ်၊
ပုဗ္ဗာရုံကျောင်းအမ ဝိသာခါတို့ဟာ သဒ္ဓါ
ကောင်းလွန်းတော့ နှလုံးသားမှာအသံစွဲဘုရား
တည်ခဲ့ကြလို့ တစ်သာသနာလုံး မသိသူမရှိ
ထည်ဝါလှပကျော်ကြားခဲ့ကြတယ်။ ယနေ့ထိ
လဲ လှပတင့်တယ်တဲ့ဂုဏ်သတင်းဟာ ပျံ့မွှေး

နေတုန်းပဲ နှစ်ယောက်လုံး သောတာပန်ဖြစ်ခဲ့
ကြတယ်။ ဘုံစဉ်စံတွေလို့ ဆိုပါတယ်။

ဘုရားလက်ထက်က မြန်မာနာမည်နဲ့
ဦးချစ် - ဒေါ်ခင် လို့ခေါ်ရတဲ့ မေတ္တာအလွန်
အားကြီးတဲ့ဇနီးမောင်နှံဟာ သဒ္ဓါအလွန်
ကောင်းကြလို့ နှလုံးသားဘုရားတည်နေသူ
များဖြစ်တယ်။ ရတနာစွမ်းအားကြောင့် အလွန်
ထည်ဝါကြပါတယ်။ နှစ်ယောက်အလွန်ချစ်
ခင်ညီညွတ်ကြပြီး မဂ်ဖိုလ်ရတော့လဲ အတူတူ
ပဲ ရကြပါတယ်။

တရားရှိသူအတွက် လူ့ဘဝဟာ အလွန်
နေပျော်ပါတယ်။ ကဿပဘုရားလက်ထက်
က အများကြားဘူးလို့ နှုတ်ကျိုးနေကြတဲ့

နှလုံးသားဝယ် ဘုရားတည်

၁၁၁

မဟာဒုဂ်ဆိုတဲ့လူမွဲကြီးဟာ စောစောက
အလွန်ဆင်းရဲမွဲတေ ကျက်သရေမဲ့လှပါ
တယ်။ တစ်နေ့စားဖို့ တစ်နေ့ရှာရတယ်။
နက်ဖြန်အတွက် ဘာမှ ကြိုတင်စုမထားနိုင်
ဘူး။ လူရော စိတ်ရော အလွန်ဆင်းရဲ
အောက်တန်းကျနေပါတယ်။

မေတ္တာရင်ဖြစ်တဲ့ ကိုဉာဏ်ရှိရဲ့ စိတ်ရည်
လက်ရည်စည်းရုံးမှုကြောင့် သဒ္ဓါ ပညာအား
တွေ ရရှိပြည့်စုံခဲ့ပြီး နှလုံးသားဘုရားတည်ခွင့်
ရခဲ့လို့ကောင်းမှုကို အစွမ်းကုန်ကြိုးစားခဲ့
တယ်။ ထက်မြက်လှတဲ့ကံအရှိန် တစ်ဟုန်
ထိုးတက်ပြီး ပစ္စုပ္ပန်ဘဝမှာပဲ ထိပ်တန်း
အကြွယ်ဝဆုံး ဖြစ်ခွင့်ရသွားတယ်။ ပစ္စည်းလဲ

ကြွယ် သဒ္ဓါပညာလဲကြွယ် တရားလဲကြွယ်ပြီး
အလွန်ထည်ဝါခဲ့ပါတယ်။

နောက်ဆုံးဘဝ ဤဘုရားသာသနာမှာ
ပဏ္ဍိတသာမဏေဘဝနဲ့ ၇-နှစ်အရွယ်မှာပဲ
လွယ်လွယ်ကူကူနဲ့ ရဟန္တာဖြစ်ခဲ့ရပါတယ်။
နှလုံးသား ဘုရားတည်သူတွေအားလုံး နိမ့်ရာ
မှ မြင့်ကြတယ်။ ဆိုးရာမှ ကောင်းကြတယ်။
ပူလောင်ရာမှ အေးချမ်းကြတယ်။ ဆုတ်ရာမှ
တိုးနိုင်ကြတယ်။ ကျရာမှ တက်နိုင်ကြတယ်။
ရတနာနှင့်တွေ့သူအားလုံးတွေ့ခွင့်ရသလောက်
အစွမ်းပြနိုင်ကြတာချည်းပါပဲ။

အဝတ်ကိုချုပ်ထားတဲ့ နိုင်ငံတော်အလံ
ကိုတောင်မှ ဂုဏ်သွင်းပြီး အရိုအသေပေး

နှလုံးသားဝယ် ဘုရားတည်

၁၁၃

အလေးပြုနိုင်ကြတယ်ဆိုရင် အုတ်၊ သစ်သား
ရွှေ၊ ကျောက်၊ ကြေးတွေနဲ့ ထုလုပ်ထားတဲ့
စေတီ၊ ရုပ်ပွားဆင်းတုတွေကိုလဲ ဓမ္မနဲ့အသက်
ဂုဏ်သွင်းပြီး ကြည်ညိုပူဇော်တတ်ဖို့ နှလုံးသား
ဘုရားတည်နိုင်ဖို့ ဘာမှအခက်အခဲရှိမှာ
မဟုတ်တော့ပါဘူး။ တကယ်တော့ ဓမ္မအစွမ်း
သာ အဓိကပါ။

၁၁။ ဓါတ်လုံးဝေးရမယ်

ဖိုးထူးဆိုတဲ့ လူငယ်တစ်ယောက် ဦးပဉ္စင်း
ထံရောက်လာတယ်။ သူက “အရှင်ဘုရားတို့
မှာ ဓါတ်လုံးရှိသလား၊ ရှိရင် တပည့်တော်လဲ
ပေးပါဘုရား” တဲ့၊ “ရှိပါတယ်ကွယ်—လိုချင်ရင်
၃-လုံးပေးမှာပေါ့”၊ “၃-လုံးကြီးတောင်ပေးမယ်
ဆိုတော့ သိပ်ဝမ်းသာလိုက်တာဘုရား” တဲ့။
“ကဲ ဖိုးထူး— ဓါတ်လုံးပေးမယ်၊ လိုက်ဆိုပါ”၊

နလုံးသားဝယ် ဘုရားတည်

၁၁၅

“ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊
သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ ” ဆိုတော့ ဖိုးထူးက
“ဒီသရဏဂုံ ၃-ပါးကို တပည့်တော်ငယ်ငယ်
ကလေးကစ ရပြီးသားပါ။ လိုက်ဆိုစရာမလို
ပါဘူး” တဲ့။

“ဟဲ့ ဖိုးထူး—အဲဒီနှုတ်ကျိုးလို့ ရနေတာက
ဓါတ်မပါဘူးကွ၊ ရတနာ ၃-ပါးရဲကောင်းတဲ့
အံ့ဖွယ်စွမ်းအားဓါတ်တွေ ကိုယ့်သန္တာန်မှာ
ကိုယ့်စိတ်နှလုံးမှာကူးစက်ပြီး ကျန်နေခဲ့မှ
ဓါတ်လုံးဖြစ်မှာပေါ့၊ ကောင်းတဲ့စွမ်းအားဓါတ်
တွေကူးနေခဲ့ဖို့ဆိုရင် စစ်မှန်သန့်စင်လေးနက်
တဲ့ သဒ္ဓါ သတိ ပညာလိုတယ်၊ အကောင်း
ဓါတ်တွေနှလုံးသားအရောက် ပို့ဆောင်ထည့်

၁၁၆

တိပိဋကယောဆရာတော် ၏

သွင်းပေးနိုင်မှ ဓါတ်လုံးခေါ်ရတယ်၊ ဒီဓါတ်လုံး
တွေက တကယ်စွမ်းတာကွဲ့၊ တစ်ဘဝတင်
မကဘူး၊ နိဗ္ဗာန်အရောက် သံသရာတစ်
လျှောက် ကြောက်တာလဲ အကုန်လွတ်စေ၊
လိုတာမှန်သမျှလဲ အကုန်ရစေနိုင်တဲ့ အံ့ဖွယ်
ဓါတ်လုံးတွေဖြစ်လို့ တစ်သက်လုံးလက်
မလွှတ်ပဲ အမြဲဆောင်ထားစမ်းပါ။”

၁၂။ ဗေဒင်ကော ဟောသလား

ဓါတ်လုံး၃-လုံးရလို့ အားတက်ဝမ်းသာ
လှတဲ့ဖိုးထူးက ဆက်မေးတယ်။ “အရှင်ဘုရား၊
ဗေဒင်ကော ဟောသလားဘုရား”တဲ့။ “ဟော
တော့ဟောပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် ဗုဒ္ဓ ဓမ္မ ဗေဒင်
အတိုချုပ်လောက်ပဲဟောတယ်”။ “စိတ်ညစ်
စိတ်ရှုပ် စိတ်ပူစရာ မကောင်းကျိုးရနေတာက
မကောင်းတဲ့အတိတ်ကံ၊ ပစ္စုပ္ပန်ကံကြောင့်ပဲ၊

စိတ်အေးမြရွှင်လန်း တတ်ကြွဖွယ်ကောင်းကျိုး
ရနေတာကတော့ ကောင်းတဲ့အတိတ်ကံ
ပစ္စုပ္ပန်ကံကြောင့်ပဲ၊ ကံဆိုတာ အလုပ်ပဲ၊
အလုပ်မှားရင် မလိုတာတွေရတယ်၊ အလုပ်
မှန်တော့ လိုတာရတယ်၊ အတိတ်ကံကိုသာ
ကံလို့ခေါ်တာ မဟုတ်ဘူး၊ ပစ္စုပ္ပန်ကံကိုလဲ
ကံလို့ခေါ်တာပဲ၊ အတိတ်ကံကောင်းရက်နဲ့
ပစ္စုပ္ပန်ကံညံ့လို့ မဖြစ်သင့်တာဖြစ်ရတာတွေ
အများကြီးပါ၊ အချုပ်ကတော့ မကောင်းကျိုး
ရတာမှန်သမျှ အတိတ်ကံနှင့် ပစ္စုပ္ပန်ကံဆိုးလို့
ကောင်းကျိုးရနေတာမှန်သမျှ အတိတ်ကံနှင့်
ပစ္စုပ္ပန်ကံကောင်းလို့ပါပဲ။”

၁၃။ ယတြာကော ချေသလား

ဗိုးထူး ဆက်မေးတယ်။ “ယတြာကော ချေ
ပေးသလားဘုရား”တဲ့။ “ဗုဒ္ဓ ဓမ္မ ယတြာတော့
ချေပေးပါတယ်။ အောက်ကျဆင်းရဲတာ မလိုချင်
ရင် မကောင်းတဲ့ အလုပ် အပြော အတွေးကို
ရှောင်၊ အဆင့်မြင့်ချမ်းသာတာ လိုချင်ရင်
ကောင်းတဲ့အလုပ်၊ အပြော၊ အတွေးကို ဆောင်

၁၂၀

တိပိဋကယောဆရာတော် ၏

ထား၊ လိုရင်းကတော့ သတိ ပညာပါပဲ။

အားလုံးချမ်းသာကြပါစေ

တိပိဋကယောဆရာတော်
မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံပါဠိတက္ကသိုလ်
နန္ဒဝန်လမ်း၊ ဗဟန်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

၁၃၆၂-ခု၊ ပြာသိုလ် (၂၀၀၁-ခု၊ ဇန်နဝါရီလ)

(လာအိုနိုင်ငံ၌ ရေးခဲ့သောတရားဖြစ်သည့်)

တိပိဋကယောဆရာတော်၏
ထုတ်ဝေပြီးသည့်
ဓမ္မလက်ဆောင်စာအုပ်များ

- ၁။ စိတ်ထိန်းကိရိယာ
- ၂။ ဘဝလမ်းညွှန်
- ၃။ သာဓု ၄-ပါး မြတ်တရား
- ၄။ အပေါင်း လက္ခဏာ
- ၅။ အနှစ်ထုတ်ယူ စွမ်းတဲ့လူ
- ၆။ ကံကိုထိန်းချုပ် စိတ်ခလုတ်
- ၇။ စိတ်ဓာတ်ကိုမြှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်

J

၈။ ကိုယ်လမ်းကိုယ်လျှောက်
ကောင်းရာရောက်

၉။ အချိန်တန်ဖိုး လူ့တန်ခိုး

၁၀။ ဘဝတစ်ကွေ့ ခဏတွေ့

၁၁။ ကိုယ်ပိုင်အလုပ် ခပ်သုတ်သုတ်

၁၂။ တရားအသိ လူ့မျက်စိ

၁၃။ မေတ္တာပန်းခိုင် ၃-ပွင့်ဆိုင်

၁၄။ နှလုံးသားဝယ် ဘုရားတည်

၁၅။ အေးမြရွှင်ပြုံး လူ့နှလုံး

၁၆။ လူ၏စွမ်းအား မြတ်တရား

၁၇။ ကိုယ့်ကိုကိုယ်ချစ် လူ့အစစ်

၁၈။ အသိမှန်ကန် ကိုယ့်ဖို့ကျန်

၃

၁၉။ တရားကျေးဇူး စွမ်းရည်ထူး

၂၀။ သူ့ကိုစောင့်ရှောက် ကိုယ့်ဂုဏ်မြှောက်

၂၁။ ကျန်းမာရွှင်လန်း မေတ္တာစွမ်း

၂၂။ မေတ္တာလက်တွဲ ရာပြည့်ပွဲ

၂၃။ ကိုယ်ပိုင်အလုပ် ဥစ္စာထုပ်

၂၄။ ဘဝဝေစု မြတ်ကောင်းမှု

၂၅။ တရားဆောင်သူ စိတ်မပူ

၂၆။ အား

၂၇။ ယော

၂၈။ မွေးနေ့မင်္ဂလာ ရတနာ

၂၉။ ၄၅-နှစ် တရားသက်

၃၀။ နှစ်လေးဆယ့်ငါး တရားအချုပ်

၃၁။ လူ့အလှဆုံး စိန်တစ်လုံး

၃၂။ မေတ္တာနှလုံး အလှဆုံး

၃၃။ မေတ္တာလွမ်းခြုံ ဘေးရန်လုံ

၃၄။ အလှူကျေးဇူး စွမ်းရည်ထူး

၃၅။ နှုတ် + ဆက် = မင်္ဂလာ

၃၆။ မေတ္တာတရား လူ့စွမ်းအား

၃၇။ အကုန်အရ လူ့ဘဝ

၃၈။ မီးသတိပြု

၃၉။ မေတ္တာကျေးဇူး စွမ်းရည်ထူး

၄၀။ ၄၅-ဝါ သာသနာ

၄၁။ လူအား

၄၂။ လူ၏စွမ်းအား ပတ္တမြား

၅

၄၃။ စိတ်ကောင်းထားက မိတ်ကောင်းရ

၄၄။ အချစ်ဆုံး ဆွေမျိုး

၄၅။ ဧည့်သည်

၄၆။ ၄၅ နှစ် ရဟန်းသက်

၄၇။ စိတ်အေးစရာ သာသနာ

၄၈။ တစ်ခါလား ဒါပါပဲ

၄၉။ လူ့ဘဝထဲ စာမေးပွဲ

၅၀။ ခန္ဓာကိုယ်ထဲ ဘောလုံးပွဲ

၅၁။ ဘဝတစ်ခေါက် ခြောက်ဆယ့်ခြောက်

၅၂။ ယနေ့အလုပ် ယနေ့လုပ်

၅၃။ အဘိဓမ္မာသိစရာ

၅၄။ ဝိသုဒ္ဓါရုံ ခွင့်ခါကြံကြိုက် စာသင်တိုက်

၅၅။ဓာတ်

၅၆။ဘဝကိုဆောင်အလင်းရောင်

၅၇။လူသားမေတ္တာ ဤကမ္ဘာ

၅၈။ဆရာကျေးဇူးစွမ်းရည်ထူး

၅၉။သတိကိုင်စွဲနှုတ်ဆက်ပွဲ

၆၀။ဥူးကောသလ္လ တစ်ဘဝ ပေါ်ရတောင်ဖီလာ

၆၁။ သတိမေတ္တာ သူငါစုပေါင်း

အကုန်ကောင်း

၆၂။ ယခုအလုပ် ယခုလုပ်

၆၃။ ဒီအတိုင်းပါပဲ

၆၄။ သုံးပါးမြတ်စွာရတနာ

၇

၆၅။ ချစ်ခင်ညီညာ ပေါင်းတာမှန်မှ

ငြိမ်းချမ်းရ

၆၆။ ဒီတစ်ခါလဲ ဒီတိုင်းပဲ

၆၇။ ပေါင်းတာမှန်မှ ကောင်းတာရ

၆၈။ ခဏဌားထား ၄ - ဘီးကား

၆၉။ ကိုယ့်ဟာနဲ့သာ ကိုယ်နေပါ

၇၀။ ကိုယ့်ဟာကိုသာ ရွေးယူပါ

၇၁။ နေကောင်းရဲ့လား

၇၂။ အသိဆန်းကြယ်အနှစ်ကြွယ်

၇၃။ မေတ္တာအစွမ်းစိတ်အေးချမ်း

၇၄။ အများမကြိုက် လူမိုက်တစ်ယောက်

ပန်းတိုင်ရောက်

၇၅။ မိခင်စိတ်ထား မေတ္တာအား

